

Makale Künyesi (Araştırma): Yüceol Özezen, M. (2023). Türkçede taşıt edebiyatı üzerinde bir değerlendirme. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 407-434.

<https://doi.org/10.32321/cutad.1247540>

TÜRKÇEDE TAŞIT EDEBİYATI ÜRÜNLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Muna YÜCEOL ÖZEZEN¹

ÖZET

Bu çalışma günümüzün değişen yaşam koşullarının bir sonucu ve klasik edebiyat formlarına bir alternatif olarak ortaya çıkan edebiyat üretimlerinden biri olan taşıt edebiyatı ürünleri üzerinedir. Çalışmada taşıt edebiyatı ürünleri birincil amaç olarak sözdizimi ve sözvarlığı gibi yapı kurucular bağlamında yapısal olarak değerlendirilmiştir. Ancak çalışmada, halk edebiyatında yeni ve alternatif bir ifade yolu olarak değerlendirilen taşıt edebiyatı ürünlerinin hangi sosyo-ekonomik düzeyden dil kullanıcıları tarafından üretildiği, erkek veya kadın dil kullanıcılarının bu üretimdeki yerleri, taşıt edebiyatı üretimlerine neden olan toplumsal koşulların neler olduğu gibi toplumdilbilimsel konulardaki gözlemler de paylaşılmıştır. Taşıt edebiyatı ürünleri kısa, etkileyici, esprili, sitemli, bilgece ve zaman zaman da kadercil yazılardır. Bunlar motorlu karayolu ulaşım araçlarının genellikle arka bölümlerine yazıldığı için daha çok *taşıt arkası yazıları*, *araba arkası yazıları* veya *kamyon arkası yazıları*, *kamyon şoförü atasözleri* vb. olarak bilinmektedir. Kullanılan dil genel olarak eril bir dildir ve genellikle dünyayla ve hayatla sorunlar yaşayan bu eril söyleyici, ya doğrudan ulaşamadığı veya sorunlar yaşadığı bir sevgiliye veya uzlaşamadığı dış dünyanın bütün üyelerine hitap etmektedir. Bu taşıt edebiyatı ürünlerinin prototipleri uzun yol kamyon sürücülerinin kamyon arkalarına yazdıkları yazılar olmalıdır. Ancak veri incelendiğinde, taşıt edebiyatı ürünlerinin artık her türden nakliye aracında ve hatta binek araçlarda bile yakın sıklıklarda kullanıldığı görülmüştür. Bu türden üretimlerin Türkiye'yle sınırlı olup olmadığı daha geniş araştırmalarla tespit edilmeli ve ortaya çıkan ürünlerin dilbilimsel ve yazınsal görünümlere bakılarak halk edebiyatı içinde yeni bir formasyon olarak taşıt edebiyatı teorisi ortaya konulmalıdır.

Anahtar sözcükler: Yapı, yapılaşma, sözvarlığı, cinsiyet, toplumdilbilim, halk edebiyatı, taşıt edebiyatı.

GİRİŞ

Günümüzde değişen dünyanın değişen yaşam formları klasik sözlü veya yazılı edebiyat ürünlerinin formlarını da etkilemekte, hatta değişen yaşam koşulları sonucunda yeni edebiyat formları ortaya çıkmaktadır. Roman, öykü gibi hem yaratıcısı hem de okuru

¹ Çukurova Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Prof. Dr. mozezen@cu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-1880-2143>

için daha fazla sorumluluk, daha fazla zamansal ve entelektüel külfet ve birikim gerektiren yazılı edebiyata alternatif olan bu edebiyat türlerinden biri de taşıt edebiyatıdır ve bu edebiyatı halk edebiyatı çerçevesi içinde ortaya çıkan yeni bir formasyon olarak ele almak şimdilik en doğru yaklaşım gibi görünmektedir.² S. Öztürk, kentleşmeyle birlikte, medyanın halkbilimin inceleme malzemelerinin dönüştürmeye başladığını, bunun da kaçınılmaz olarak halkbilimcileri iletişim araştırmalarının bulgularından yararlanmaya yönelttiğini belirtmektedir (2006, s. 45). Ancak taşıt edebiyatı mevcut halkbilimi malzemelerinden birinin dönüşmüş bir biçimi değildir, taşıt edebiyatı yeni ve özgün bir türdür ve ortaya çıkan bu edebiyatta medya kadar teknolojik gelişmeler, toplumun değişen değer yargıları ve değişen yaşam biçimleri etkindir. Henüz hakkında tatmin edici bir literatür oluşmamış olan taşıt edebiyatı, internet ortamında *kamyon arkası sözleri*, *kamyon yazıları*, *kamyon arkası yazılar(ı)*, *araba arkası yazılar(ı)*, *araba yazıları*, *taşıt yazıları* ve *taşıt edebiyatı* vb. adlarla yer almaktadır. Bu sıradışı edebiyat ürünleri, Aylan: 1981’de *taşıt edebiyatı-taşıt folkloru*, Cemiloğlu: 2002’de *kamyon şoförü atasözleri*, Başgöz: 2005’te, Doğaner: 2018’de ve Gezer: 2021’de *taşıt yazıları*, Ulum-Bada: 2016’da ise *truck scripts* olarak terimleştirilmiştir.³ A. Doğaner, çalışmasında *taşıt yazıları*, *taşıt edebiyatı* ve *taşıt folklorü* terimleri dışında, literatürde *araba arkası / araba tamponu yazıları*, *şoför özdeyişleri / sürücü özdeyişleri*, *araç yazıları*, *araba yazıları*, *yol edebiyatı* terimlerinin de kullanıldığını belirtmektedir (2018, s. 27). N. Doğan, kendilerine özgü bir toplumsal sınıf olarak gördüğü *otomobil-severler*’in dilsel üretimlerini farklı bir

² Birkaç bin yıl hatta birkaç yüzyıl önce birkaç sözcüklük bir cümle veya birkaç cümlelik bir metin, özellikle filoloji ve dilbilim çalışmaları için hazine değerinde veri kaynakları kabul edilirken günümüzde kaçınılmaz olarak bir metin bolluğu yaşanmaktadır. Yaşanan bu bolluk, zaman zaman her türlü dilsel üretimin esasında sosyal bilimlerdeki birçok disiplin için hâla çok değerli malzemeler olduğu gerçeğinin gözden kaçırılmasına neden oluyor. Günümüzde halkın isteklerini, beğenilerini ve değer yargılarını yansıtan daha pekçok alternatif edebiyat ürünü var ve bunlar halkbilimsel yöntemler dışında -veya onların yanısıra- göstergebilimsel, iletişimbilimsel ve dilbilimsel yöntem ve yaklaşımlarla da incelenmeye değerdir: Duvar yazıları ve laforizmalar (bk. Özünü: 1991, Yüceol Özezen: 2016), iş yeri ve kurum adları (özel öğretim kurum adları için bk. Yüceol Özezen: 2010), ilanlar (özellikle araba, arsa, ev vb. satılık ilanları) (araba ilanları için bk. Baldane: 2021), davetiye yazıları, toplu konut, site, apartman adları (toplu konut adları için bk. Yüceol Özezen: 2006), afişler, bebek doğum ilamları ve diğerleri. Örneğin iş yeri adlarıyla ilgili ilk gözlemler bile araştırmacıların son derece ilginç bir toplumdilbilimsel ve halkbilimsel veriyle karşı karşıya kalacağı fikrini vermektedir: *MANYAK DÖNER / LEMON MİDYE, CİK CİK ALİ Tescilli Adana Kebabı, METİN BABA Tahin Helvası, MEŞHUR ŞIRDANCI ALİ BABA, ÖKÜZ BURGER, Bi Dürüm mü Var, C₂H₅OH TEKEL SHOP, MEŞHUR OLMAYAN GİDİ GİDİ KOKOREÇ, MÜBAREK TEKEL, CENAB ET LOKANTASI, Büyüksün abla* (büyük beden giysi mağazası), *Gün Olur Devran DÖNER, ANANIN YERİ, YOK YOKTUR MARKET, REALİST KÖY ÇOCUĞU BAKİ GIDA, MARKET MANAV, KILIF KOLİK* (telefon kılıfı ve aksesuarı satan bir mağaza), *LAVAŞ CENTER, My Kitap, Car Care, Çocukistan, Shalgamchi, The Osmanlı vb.*

³ A. Doğaner, taşıt yazılarını *taşıt folklorü* kümesinin yalnızca bir üyesi olarak düşünmüştür. Ona göre taşıt folklorünün diğer üyeleri inanış, düşünce, görüş, estetik gibi amaçlarla taşıtların içine ve dışınaşılın nazar boncukları, yılan kemiği, çaltı dalı, çocuk ayakkabısı gibi objeler; fotoğraflar (şehit, sanatçı, tabiat, hayvan fotoğrafları), çıkartmalar (tuğra, bayrak, tac, Atatürk’ün imzası vd.), sünnet, düğün (gelin arabası) gibi geçiş törenleri için yapılan taşıt süslemeleridir (2018, s. 27).

toplumsal dil türü olarak görmekte ve bu ürünlerin *kent folkloru* örnekleri olduğunu belirtmektedir (2016, ss. 267-268). İ. Başgöz “Ömür biter yol bitmez: Bir iletişim olayı olarak taşıt yazıları” (*Türk(İye) Kültürleri*, Derleyenler: G. Pultar – T. Erman, Tetragon Yayınları, Ankara 2005, 39-64) başlıklı çalışmasında taşıt yazılarını halkbilim ve iletişim bilimi kuram ve yöntemleriyle ele alınması gereken bir “iletişim olayı” olarak değerlendirmektedir (aktaran Öztürk: 2006, s. 46). Bu çalışmada konu, *taşıt sözcüğünün* odağa alındığı *taşıt edebiyatı*, *taşıt edebiyatı ürünleri*, *taşıt arkası yazıları* ve *taşıt yazıları* terimleri kullanılarak ele alınmıştır.

Taşıt yazıları, herhangi bir taşıtın veya motorlu karayolu ulaşım aracının genellikle arka bölümünde (camlı bölümde, kaportada ve plakanın bulunduğu bölümde) yer alan⁴ sitemli, esprili, üreticisinin yakınmalarını, gözlemlerini, yaşam üzerine tespitlerini içeren, kısa, etkileyici, zekice ve bilgece sözlerdir. Esasında bu yazılar Türkiye’de kazalara neden olduğu gerekçesiyle, Avrupa Birliği Ticaret Hukuku ile uyumlu hâle getirilen Türk Ticaret Kanunu’nun 6102 sayılı maddesi ve Karayolları Trafik Kanunu’nun 2918 sayılı maddesinde yapılan değişiklikle 2012 yılında yasaklanmıştır. Buna göre, izin alınmaksızın, araçların üzerinde bulunması gereken zorunlu işaretlerin dışında, reklam, yazı, işaret, resim, şekil, sembol, ilan, flama, bayrak ve benzerlerini takmak, yazmak, sesli ve ışıklı donanımlar bulundurmamak yasaya aykırıdır. Esasında bu yasaklamadan sonra Türkiye’de taşıt arkası yazılarda görece bir azalma olması beklenirken çalışmaya veri toplama süresince sık sık taşıt arkası yazılarla karşılaşıldığı ve sık sık anlık gözlem yapma fırsatı yakalandığı belirtilmelidir. Bu durum taşıt yazılarında yasaların öngördüğü biçimde bir azalma olmadığını göstermektedir. Başka bir deyişle, Türk insanının bulunduğu durumu esprili bir dille ifade etme, kendi durumuyla alay etme özelliği, şikâyetlerini ve sitemlerini dolaylı olarak ancak kısa yoldan anlatma ihtiyacı, bu yasağın hâlihazırda sıklıkla delinmesine neden olmakta, taşıt arkası yazıları üretilmeye devam etmektedir. Bu bağlamda, özellikle ağ ortamında “*Arka cama istediğiniz yazıyı yazıyoruz.*” biçiminde pek çok reklam bulunduğu ve taşıt arkasına yazı yazmanın bir sektöre, bir meslek koluna dönüştüğü dikkati çekmektedir.

Bugün Türkiye’de, herhangi bir bölgede trafikte seyir hâlindeyken birçok taşıt arkası yazısına rastlamak mümkünken ve bu edebiyat günümüz şehirli insanı için olağan bir vakıa görünümü almışken, bu edebiyatın genel çerçevesi çizilememiş; biçimsel, işlevsel ve dilbilimsel özellikleri tam olarak incelenememiş; terminolojisi ve teorisi tam olarak ortaya konulamamıştır. Bu durum, bu edebiyatın henüz oluşum aşamasında olmasıyla, çok kısa zaman aralıklarında bile değişkenlik arz etmesiyle ve kırılğan yapısıyla açıklanabilir. Nitekim konu üzerinde birkaç yıl önce yapılan bazı çalışmaların bulguları çoğu kez hâlihazırdaki durumu açıklayamamakta, bulgular değişimin hızına ayak

⁴ Çalışmaya veri toplama aşamasında, trafikte seyir hâlindeyken yalnızca bir kez bir aracın yan tarafında, bir kez de bir aracın ön camında yazı bulunduğu gözlemlenmiş, ancak seyir hızıyla bu yazılar tam olarak tespit edilip kayda alınamamıştır. Verideki 19. numaralı örnekte görüldüğü üzere yalnızca bir kez bir aracın hem arkasına hem de yan tarafına yazı yazıldığı tespit edilmiştir.

uyduramamaktadır. Bu çalışma söz konusu eksikliklerin giderilmesi sürecine katkı sunma ve hâlihazırdaki durumu betimleme amacını taşımaktadır.

PROBLEM

Taşıt arkası yazılarının temel yapısal özellikleri nelerdir?

Taşıt arkası yazılarının sözvarlığı özellikleri nelerdir ve söz sıklıkları nasıl yorumlanabilir?

Taşıt arkası yazıları bölgesel midir yoksa bölgeler üstü mü?

Taşıt arkalarına hangi sosyo-ekonomik düzeyden sürücüler yazı yazıyor? Bu sürücülerin cinsiyetleri ve eğitim durumları konusunda bir öngöründe bulunulabilir mi?

Taşıt arkalarına neden yazı yazılıyor, araç arkası yazılarının toplumsal ve ruhsal nedenleri ve işlevleri nelerdir?

Türkiye'deki taşıt arkası yazı vakiasının dünyada da örnekleri var mıdır?

Türk taşıt edebiyatı ürünlerinin yapısal ve yazımsal özelliklerinden yola çıkarak taşıt edebiyatı teorisi ortaya konulabilir mi?

VERİ VE YÖNTEM

Çalışmanın verisi iki yolla elde edilmiştir: 1- Google görsellerde 10 Nisan 2022 tarihinde “kamyon arkası yazıları” ve “otomobil arkası yazıları” başlıklı aramalarla ulaşılan ve görsellerinden kolaylıkla okunabilen yazılar, 2- Mart 2022-Kasım 2022 tarihleri arasında Adana ve civar illerde seyir hâlindeki anlık gözlemlerle elde edilen yazılar. Google görsellerdeki 10 Nisan 2022 tarihinde “kamyon arkası yazıları” ve “otomobil arkası yazıları” başlıklı aramalarda ölçüt, ilgili aramaların ilk 100 görseli olmuştur. Ardından iki arama başlığındaki ortak görseller teke indirilmiş, taşıt arkası yazısı yeterince açık olmayan ve okunamayan yazılar atlanmış ve çok ağır sövgü sözü bulunduranlar elenmiştir. Böylelikle 126 adet taşıt arkası yazısı elde edilmiştir. Anlık gözlem yoluyla elde edilen ve buna eklenen ve 74 yazıyla 200 adet taşıt arkası yazısına ulaşılmıştır.

Daha çok dil dışı veriler olarak değerlendirilebilecek ve simge değeri taşıyan paylaşımlar, örneğin yalnızca herhangi bir Osmanlı padişahının tuğrası, herhangi bir ünlünün fotoğrafı, futbol takımlarının armaları, Mustafa Kemal Atatürk'ün imzası, sürücünün (veya araç sahibinin) aile bireylerinin adlarından (özellikle sahip olunan çocukların adlarından) ibaret yazılar çalışmanın dışında tutulmuştur. Tespit edilen yazıların özgün yazımlarına (büyük veya küçük harf tercihi, bitişik veya ayrı yazımlar, ağız özelliğinin yansıtılması, gerekli veya gereksiz noktalama işareti kullanımı vb.) müdahale edilmemiş, böylelikle yazım ve toplumsal statü, yazım ve eğitim durumu arasındaki ilişkilerin araştırıldığı çalışmalara veri sunulmaya çalışılmıştır.

Bilindiği ve yukarıda belirtildiği üzere Türkiye'de taşıtlara (çok büyük ölçüde taşıtların arkalarına) yazılan yazılara genel olarak *kamyon arkası yazıları* denmektedir. Bu adlandırmanın arkasında bu tür yazıları genellikle ilk önce yurtiçi ve yurtdışı uzun yol kamyon sürücülerinin tercih etmesi yatıyor olmalıdır. Ancak bu yazılar giderek şehir içi

toplu ulaşım araçlarına ve daha sonra da özel binek araçlara kadar yayılmış gibi görünmektedir. Bu bakımdan çalışmada *kamyon arkası yazıları* ifadesi yerine daha genelleyici olması bakımından *taşıt arkası yazıları* ifadesi tercih edilmiştir. Buna göre çalışma, kısmen kalıcı bir görünüm veren taşıt arkası yazıları üzerinedir; geçici olarak yazılmış, amaç ve işlevleri taşıt arkası yazılarından farklı görünen *düğün araçları / gelin arabaları arkası yazıları* çalışmanın kapsamı dışında tutulmuştur.⁵

Çalışma büyük ölçüde sözvarlığı ve sözdizimi gibi yapı kurucular bağlamında yapılmış, sözvarlığı belirlemesinde *ya ... ya da, değil, da / de, bile, ama* gibi görevli biçimbirimler değerlendirmeye alınmamıştır.

Veri oluşturulurken mümkün olduğunca her bir sözün tespit edildiği aracın plakası, araç tipi ve modeli bilgileri not edilmiş, ancak çalışmada sürücülerin veya araç sahiplerinin kimlik bilgilerinin korunması bakımından okuyucuyla yalnızca plakadaki il kodu bilgisi paylaşılmıştır.

Taşıt tipleri nakliye araçları (TIR, kamyon, kamyonet vb.), binek araçları (otobüs, minibüs, otomobil (alt, orta veya üst sınıf), taksi) ve hafif ticari araç olarak tasnif edilmiştir (Hafif ticari araçların genel olarak nakliye, zaman zaman da binek amaçlı olarak kullanıldığı hatırlanmalıdır.).

Veriyi oluşturan 200 taşıt arkası yazısı⁶ şunlardır:

- 1- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (hafif ticari araç), il plaka kodu: 01)
- 2- اللَّهُ (hafif ticari araç, il plaka kodu: 01)

⁵ Ancak düğün araçları / gelin arabaları arkası yazıları taşıt yazıları içinde farklı bir tür olarak ayrıca incelemeye değerdir. Örneğin:

KÜBRA & BERAT

Üzülme annesi kızım kalbimin bir tanesi

Evleniyoruz

Annemin son gelini (binek araç (orta sınıf otomobil, il plaka kodu: *Evleniyoruz* ifadesi ile kapatılmış).

⁶ Veri anlamı bir bütüne (200 sayısına) ulaştıktan sonra gözlemlenen ancak anlamlı bütünü bozmaması bakımından veriye dahil edilmeyen şu sözler de hayli ilgi çekicidir: *BİR BEKLENTİNİZ VARSA ALLAH'TAN OLSUN KUL MENFAAT PEŞİNDE* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 63), *YALNIZ CAMLARIMIZ DEĞİL HAYATIMIZ DA FİLM* (hafif ticari araç, il plaka kodu: 01), *KADER DİYELİM GİTSİN!.. BABAM SAĞOLSUN* (binek araç (ticari taksi), il plaka kodu: 01), *ALLAH'IN DEDİĞİ OLUR..! Dedo...!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 33), *NET. OLUN.* (hafif ticari araç, il plaka kodu: 01), *BIRAK GÖZLERİN DİLEDİĞİ GİBİBAKSİN..!* (binek araç (minibüs), il plaka kodu: 01), *GÖRÜLDÜ* (binek araç (üst sınıf özel otomobil), il plaka kodu: 01), *BEN SENİNLE YEDİĞİM AYAZI EN GÜZEL BAHARA DEĞİŞMEM* (hafif ticari araç, il plaka kodu: 01), *Baba Gibi Devlet Ana Gibi Nimet Evlat Gibi Servet Bulunmaz..!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 01), *CAHİLLE SOHBETİ NANKÖRLE İLGİYİ KESTİM* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 01), *OLMADI ÇEKER GİDERİM..!* (çekici araç, il plaka kodu: 01).

- 3- “ATATÜRK OLMASAYDI ADANA FRANSA ADANA’LI FRANSIZ CAMİLER KİLİSE DİNİMİZ HRİSTİYAN OLURDU.” (hafif ticari araç), il plaka kodu: 01)
- 4- “Cüzdan Gitti Müjgan Para Önemli Değilde Resmin Vardı” (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 58)
- 5- 3 Günlük Hayat Dediler Kral’a 6 Ay’ı Kitlediler O Şimdi Asker (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu:-)
- 6- AÇABİLİRSİN O ŞARKIYI, ANISI KALMADI.. (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 7- ADIMI AVUCUNA YAZ BENİ HATIRLADIĞÇA AVUCUNU YALARSIN (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 64)
- 8- AĞAÇTAN MAŞA ÇAKALDAN PAŞA OLMAZ. (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 01)
- 9- AHLARLA KAYBETTİĞİN KEŞKELERLE ARIYACAKSIN...! SANA DEĞMEZ O ŞİMDİ HAYALLERDE (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 10- ALLAH CANIMI ALSIN SENSİZ DURULİYSA (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 61)
- 11- ALLAH KORUSUN (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)
- 12- Allah Korusun (binek araç (şehir içi otobüs), il plaka kodu: 01)
- 13- ALLAH VAR GAM YOK (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 33)
- 14- ALLAH VAR GAM YOK. (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)
- 15- Anlatılanlar Başka Yaşananlar Başka (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 06)
- 16- Aradığımız Kişiye Ulaşılamıyor 460 Gün Sonra Tekrar Deneyin (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 17- ARKADAŞIN ÇOK OLUR, AMA ZOR GÜNÜNDE YOK OLUR! BENDEN SANA BİR AKIL, AKLIN VARSA TEK TAKIL! (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 18- ARKAMDAN KONUŞAN İNSANLARIN HAYALLERİNDE İMZAM VAR... KURTULUŞ (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 48)
- 19- ATATÜRK (Araçın arka tarafında yazılan bu yazıya Mustafa Kemal Atatürk görseli eşlik ediyor. Ayrıca aynı aracın bu kez yan tarafında Mustafa Kemal Atatürk’ün başka bir görselinin eşlik ettiği MUSTAFA KEMAL yazısı var.) (hafif ticari araç, il plaka kodu: 01)
- 20- AYRILIK OKLARI ÇIKMIŞ YAYINDAN HERAN VURULMAYA HAZIR OL KALBİM KARAR SENDE SAHİL GÜZELİ (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 07)
- 21- Azrail Bile Ayağıma Gelecekse..! Sen Neyin Tribindesin. (nakliye aracı (kamyon), il Plaka kodu: 18)
- 22- BABA! Ben Vatan Borcunu Ödemeye Gidiyorum Sen De Benim Borçları Öde... :) İskenderun / Hatay (hafif ticari araç), il plaka kodu: -)
- 23- Babamın gölgesi Anamın duası yeter (Kemal Atatürk imzası eşliğinde) (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 24- BABAMIN GÖLGESİ YETER HUKUK OKUMADIK AMA HER MEVZUYA HAKİMİZ (nakliye aracı (kamyon) il plaka kodu: -)
- 25- BABAM SAĞOLSUN (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)

- 26- *BABAM SAĞOLSUN* (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)
- 27- *BABUŞ* (üst sağda ve üst solda aile bireylerinden olduğu anlaşılan kişi isimleri eşliğinde) (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 80)
- 28- *Bana Eski Günlerim Lazım Birde Şimdiki Aklım...!* (nakliye aracı (kamyonet), il plaka kodu:55)
- 29- *BATIR GEMİLERİ KAPTAN SANADA BİR TOFASK YAPALIM...* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 30- *Bazen hayat seni öyle bir zorlar ki yiğenim yolun başında kimdin unutursun* (Tuncel Kurtiz görseli eşliğinde) (nakliye aracı (TIR), il plaka kodu: 34)
- 31- *BEKLEMEK CEHENNEMDİR AMA BEKLERİM SENİ...* (binek araç (minibüs), il plaka kodu: -)
- 32- *BEN ATİLLA İLHAN DEĞİLİM, BELKİDE SEN BANA MECBURSUN BİLEMEYİZ...!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 33- *BENİ ELEŞTİREBİLİRSİNİZ AMA İÇİNİZDEN...* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)
- 34- *BENİM SUÇUM YOK HAKİM AMCA O GÜLDÜ BEN AŞIK OLDUM...!!!* (Türkan Şoray görseli eşliğinde) (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 35- *Ben Senin Gibi Çok Rüya Görürüm Ama Sen Benim Gibi Bir Gerçek Yaşayamazsın...!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 48)
- 36- *BIRAK HERKES SÜSLENSİN. SEN ZATEN GÜZELSİN...!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 31)
- 37- *Bİ KONUM ATDA MUTLULUGUN YOLUNU BULALIM* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 31)
- 38- *Bir Çiçekle Yaz Gelmez, Ama Her Bahar 1 Çiçekle Başlar...* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 39- *Bir Gün Konuşma Sırası Bana Gelince Hepinizi Çok Üzeceğim!* (hafif ticari araç), il plaka kodu: -)
- 40- *BİTTİĞİ YER DEĞİL GİTTİĞİ YERE KADAR* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 41- *BİZ DE BİLİRİZ DOST SEVİNDİRMEYİ AMA FAVORİMİZ DÜŞMAN ÇATLATMAK* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 42- *BİZİ BOZACAK PARA DAHA BASILMADI* (nakliye aracı (kamyonet), il plaka kodu: 01)
- 43- *BİZİM KEYFİMİZİ ELLERE DERT OLMUŞ BE PAŞAM* (dil çıkartma emoji eşliğinde) (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 44- *BİZİM MAVİYE OLAN SEVDAMIZ SELANİK'TE AÇILAN BİR ÇİFT GÖZLE BAŞLADI..!* *İZMİRLİ 35* (Kemal Atatürk imzası eşliğinde) (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 20)
- 45- *BİZ NELERİ KAYBETTİK İNAN SENİN LAFIN BİLE OLMAZ.* (nakliye aracı (kamyonet), il plaka kodu: 01)
- 46- *BİZ O KAHVELERİ HEP YALNIZ İÇTİK, BİZDE KİMSENİN HATIRI YOK. BABAM SAĞOLSUN.* (binek araç (ticari taksi), il plaka kodu: 01)

- 47- *Bu Dünyada Gülmek İstiyorsan Ya Kaderin Ya Kafan Güzel Olacak* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 34)
- 48- *BU SEVDA BABAM'ın MARŞA BAS OĞLUM HAVA DOLSUN DEMESİYLE BAŞLADI...* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 53)
- 49- *BU ZAMANA KADAR DIŞİMİZİ SIKTIK ŞİMDİ SIRA MERMİLERDE BEBEKAMINN* (makinelî tüfek görselleri eşliğinde) (hafif ticari araç), il plaka kodu: -)
- 50- *Canına okurum akıllı ol telefonun gibi* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 51- *CİPS PAKETİ GİBİSİN %70'İN HAVA* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 06)
- 52- *ÇEKEMEYEN ANTEN TAKSİN* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 53- *ÇOK İYİ YAA..* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 54- *ÇÜRÜYÜP GİTSEDE VERMİCEM* (binek araç (çok eski alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 08)
- 55- *DAMATLIK ŞART DEĞİL BE BABA ŞHADET DE YAKIŞIR SENİN OĞLUNA 97 / 3 ANKARA / ETİMESGUT* (hafif ticari araç), il plaka kodu: 55)
- 56- *DENGİNİZ DEĞİLİM EFENDİM! DENGESİZİM... Suç ve Ceza-Dostoyevski //İdefix Okumak ne güzel şey* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 57- *Dezenfekte Döktüm Yollarına (Korona Olmadan Gel Kollarıma)* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 34)
- 58- *DOĞRU OLANI YAPTIĞIMDA KAYBETTİĞİM KİM VARSA YOLU AÇIK OLSUN.* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 59- *DOKTOR DEĞİLİM AMA HASTAM ÇOK* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 60- *DOKTOR DEĞİLİZ AMA HASTAMIZ ÇOK..!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 41)
- 61- *Dümende çok iyisin lakin asfaltta gemi yürümez* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 50)
- 62- *DÜNYA DERT ŞAMPİYONU BEN SENİ İSTANBUL BOĞAZINDA DEĞİL ANKARA NİN AYAZINDA SEVDİM* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 63- *ELBET BİR GÜN BULUŞACAĞIZ YA PIŞMAN YA DÜŞMAN* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 64- *EN GÜZELİ ÇOCUKLUKTU SAHİP OLDUĞUM SİSKA VÜCUTTU BU ÇOCUĞUN HAYATI YA RAPTI YA HİP HOP'TU!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 06)
- 65- *EŞİMİN SEVGİSİ KAYNANAMIN DUASI YETER* (hafif ticari araç), il plaka kodu: -)
- 66- *Evlât Fazla Bıdı Bıdı yapma BABA YORGUN* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 67- *EYİ OLUR ZAAR* (BİNEK ARAÇ (ticari taksi), il plaka kodu: 01)
- 68- *FİREDİNİN KABUSU* (nakliye aracı (kamyonet), il plaka kodu: -)
- 69- *Gazi Mustafa Kemal* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)
- 70- *GELÜSE GELÜ GELMEZSE GENDÜ BÜLÜ* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 71- *GİTMEK ZOR GELSEDE BAZEN GİTMEK GEREKİR. O ŞİMDİ ASKER.* (Osmanlı tuğrası eşliğinde) (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)
- 72- *GİTTİĞİME BAKMA HIÇ HALİM YOK* (nakliye aracı / binek araç (çok eski model panelvan), il plaka kodu: -)

- 73- *GÖKTE YILDIZ OLSAM İLK SANA KAYARDIM...!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 74- *Gökyüzünde Bir Yıldız Olsaydım İlk Sana Kayardım* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 16)
- 75- **TTTK** (Göktürk harfleriyle *Türk*) (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 76- **TTTK** (Göktürk harfleriyle *Türük*) (hafif ticari araç, il plaka kodu: 01)
- 77- *GÖNLÜ GÜZEL OLAN HERKEZİN KAHRINI ÇEKERİZ* (nakliye aracı (çekici), plaka kodu: 01)
- 78- *Gönül Kimi Severse Aşk Onda Güzeldir* (Neşet Ertaş görseli eşliğinde) (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 80)
- 79- *Gözlerinin Rimeli El Freni Olsa Kimseye Bırakmam Ben Çekerim..!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 80- *Güvendiğim Dağlara Kar Yağdıranlar Hazır Olun KAYMAYA Geliyorum* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 40)
- 81- *HANGİMİZ SEVMEDİK DÜŞMÜŞÜZ BİR SEVDANIN PEŞİNE AKLI YOK FİKRİ YOK DELİ MİSALİ* (Müslüm Gürses görseli eşliğinde) (nakliye aracı (TIR), il plaka kodu: 61)
- 82- *HANİ DÜNYA 3 GÜNLÜKTÜ, 460 NERDEN ÇIKTI :)* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 83- *HATALIYSAM LÜTFEN BİRE BİR GÖRÜŞELİM...* (nakliye aracı (kamyonet), il plaka kodu: -)
- 84- *Hayallerde Güzeldi Yaşanabilseydi..* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 41)
- 85- *Hayat Bize Hiç YEŞİL Işık Yakmadı Olsun Zaten Bizde KIRMIZI Işıktaki Hiç Durmadık..!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 86- *Hayat Bizim Dedikodusu Sizin Hayırdır.* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 87- *HEKE Bİ İNSAN İNSAN DEĞİLSE O İNSAN İNSAN DEĞİL. VAN ATASÖZÜ* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 88- *“HEKİM DEDİĞİN (NARİNİM) O'DA VURULDU.”* (binek araç (minibüs), il plaka kodu: 01)
- 89- *HER ÖNÜNE GELENE SELEKTÖR YAPMA CİCİ KIZ AKÜN BİTER VURDURMAYA MAHKUM KALIRSIN* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu:16)
- 90- *Herkes Seviyorsa Bu Gidenler Kim?* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 33)
- 91- *Her Şey Görüldüğü Gibi Olsaydı; Eline Aldığın Deniz Suyu Mavi Olurdu...* (nakliye aracı (çekici), il plaka kodu: 01)
- 92- *Huzur NAMAZDA* (Mazda marka yazısı kullanılarak) (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 93- *İki Kalp Bir Aşk'a Sahip Çıkamadık..!* (Türkan Şoray görseli eşliğinde) (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 26)
- 94- *İLK GÖRÜŞTE AŞKA İNANIR MISIN? YOKSA ETRAFINDA BİRKAÇ TUR DÖNÜYÜM MÜ?* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)

- 95- *İMANIN İKTİDAR OLMADIĞI KALPTE ŞEYTAN İHTİLAL YAPAR..!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 63)
- 96- *İMKANSIZ. AŞK. BİTTİ. ACI. HAYAT. DEVAM. EDİYOR* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 97- *İNSANLARI GENEL ANLAMDA SEVİYORUM AMA KİMSEYE TAHAMMÜLÜM YOK! Tutunamayanlar-Oğuz Atay ///İdefix Okumak ne güzel şey* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 98- *İstedığınız sözü yazabilirsiniz.* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 99- *KADER SATILMIYOR Kİ.. İYİSİNİ ALAYIM* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 06)
- 100- *KADINLARI EL ÜSTÜNDE TUTUN DERKEN TABUTTAN BAHSETMEDİK* (nakliye aracı (TIR), il plaka kodu: 06)
- 101- *KAFAMIN BANA HESAP SORMAYA HAKKI YOK ÇÜNKÜ ONU HEP GÜZEL YAŞATTIM..* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 33)
- 102- *62 KALAMAZSIN BU DÜNYADA BAKİRE EN AZINDAN HAYAT KOYAR BİR KERE 62* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 34)
- 103- *KALBE ZARARLISIN SERİKLİ* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 07)
- 104- *KALBİNİMİ KIRDIM AFEDERSİN..?* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 07)
- 105- *KALP DEDİĞİN ATIYOR ZATEN MARİFET RİTMİNİ DEĞİŞTİREBİLİNDE..!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 106- *Kamyon çeker 10 ton gönüm çeker Paris Hilton* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 107- *KARAMAN KARAYOLLARI GİBİ HİÇ BİTMESİN AŞKIMIZ!!!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 70)
- 108- *KASKOSU YOK AMA MUSKASI VAR* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)
- 109- *Katilini Affeden Her İnsan Tekrar Ölmeye Mahkumdur. KARADAĞLI..* (Atatürk görseli ve Kemal Atatürk imzası eşliğinde) (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 110- *Kızım Bu Kırdığın Kalp Anayın Porselen Takımı Değil.* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 111- *Kim ne derse desin Rabbim kulum desin yeter bana* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 112- *KİMİNE GÜLÜŞÜM KİMİNE GİDİŞİM ACABA SANA HANGİSİ KOYDU BEBİŞİM?* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 113- *KONUMA GEREK YOK MENFAATİ OLAN BULUR...!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 114- *KUL KADERİNİ YAŞAR BAHTINA NE ÇIKARSA..!* (binek araç (alt sınıf), il plaka kodu: 46)
- 115- *KÜNEFE GİBİSİNİZ DIŞINIZ ŞEKER İÇİNİZ KAŞAR...* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 116- *LÜTFEN SOSYAL MESAFEYİ KORUYALIM..!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 117- *Masal Kitabı Gibisin Okuması Kolay Ama İnanması Çok Zor* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)

- 118- *Maşallah Türk Vatanı İçin Yaşayıp Öldünüz Siz Bir Avuç Toprağa Değil Yüreklere Gömüldünüz.. NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE* (asker, polis, Türk bayrağı görselleri eşliğinde) (binek araç (minibüs), il plaka kodu: 42)
- 119- *Mihriban Öldü. Sen lambada titreyen alevi hatırla..* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 120- *MUHLAMA YİYEN KIZ NUTELLA YİYEN KIZI DÖVER* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 121- *MUSTAFA KEMAL* (Araçın yan tarafında yazılan bu yazıya Mustafa Kemal Atatürk görseli eşlik ediyor. Ayrıca aynı aracın arkasında bu kez yine Mustafa Kemal Atatürk'ün başka bir görselinin eşlik ettiği *ATATÜRK* yazısı var.) (hafif ticari araç, il plaka kodu: 01)
- 122- *MÜSLÜM BABA DER Kİ TAŞ ÇEKERİM LAF ÇEKMEM...* (nakliye araç (tır), il plaka kodu: 01)
- 123- *MY LIFE MY RULES* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 33)
- 124- *NARKOZ* (binek araç (üst sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)
- 125- *Ne Bileyim Abi Yaşıyoz Yaşıyoz Birşey Olmuyor Hayat Mı Orjinal Değil Kader Mi Çin Malı Anlamadım..!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 126- *Ne Senle Yaşanıyor Ne de Sensiz Oluyor...* (Müslüm Gürses görseli eşliğinde) (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 02)
- 127- *NE SİNOVAC NE BIONTECH BEN SANA VURULDUM BİR TEK* (hafif ticari araç), il plaka kodu: -)
- 128- *Nescafe Bile Üçü Bir Arada Ben Hâlâ Yalnızım..!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 54)
- 129- *NİKONLARA POZ VEREN ÇOCUKLARDAN OLAMADIK AMA MOBESELER İYİ TANIR* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 130- *O ŞİMDİ ASKER AGAM SAĞOLSUN Efsaneler Ölmez Azrail Pilörf Yapmaz* (nakliye aracı (kamyonet), il plaka kodu: -)
- 131- *O ŞİMDİ ASKER Ramazan* (hafif ticari araç), il plaka kodu: -)
- 132- *ONLY JUST JUDGE GOT VE [Osmanlı tuğrası]* (hafif ticari araç), il plaka kodu: -)
- 133- *OTOBÜŞÇÜ DEĞİLİZKİ HOSTESİMİZ OLSUN TAKSİCİ DEĞİLİZKİ MANİTAMIZ OLSUN BİZDE SEBZECİYİZ ARKADAŞ YOLUMUZ AÇIK OLSUN* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 06)
- 134- *OTOPSİ İSTİYORUM HAYALLERİM KENDİ KENDİNE ÖLMÜŞ OLAMAZ. NO MANİTA NO DIRDİR GEZİYOM FILDIR FILDIR* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 135- *Ölmeyi Çoktan Göze Aldım Ama Yanımda Kimleri Götüreceğimi Düşünüyorum* (nakliye aracı (TIR), il plaka kodu: 33)
- 136- *ÖLÜME GİDELİM DEDİN DE MAZOT MU YOK DEDİK...* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 137- *ÖLÜME GİDİYOK DEDÜNDE MAZUT MU YOK DEDÜK* (hafif ticari araç), il plaka kodu: 28)

- 138- *Ölümün Bile Sonrası Var Senden Sonrası Neden Olmasın* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 139- *Ölürsem: Mezarımın Üstünü Cam ile Kaplasınlar Kokunu Duymasam da Gelişini Göreyim! Her şey Görüldüğü Gibi Olsaydı; Eline Aldığın Deniz Suyu Mavi Olurdu...* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 07)
- 140- *Ön Koltuktaki Kazalar Kazaya Arka Koltuktaki Kazalar İse Çocuğa Sebep Olur* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 33)
- 141- *ÖPÜLDÜNÜZ* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 142- *ÖYLE BİR SİHİRBAZSIN Kİ BENİ BİLE KAYBETTİN BE GÜLÜM* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 17)
- 143- *ÖZENDİĞİNİZ HAYATI TAŞIMAKLA MEŞKULÜM* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 144- *PARKA GİDECEKMİŞ İKİ GÖZÜMÜN ÇİÇEĞİ.* (Kemal Sunal görseli eşliğinde) (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 06)
- 145- *PRENS OLMAM İÇİN PRENSESE GEREK YOK BEN ZATEN KRALIN OĞLUYUM* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 146- *REİS* (binek araç (alt sınıf), il plaka kodu: 01)
- 147- *RENO'M KADAR ZEVK VERSEYDİN ŞİMDİ VİTESİ DEĞİL ELLERİNİ TUTARDIM SEVGİLİM.. YOZGATLIM NUMUNEDİR PARA İLE SATILMAZ* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 148- *RİHANNA'NİN DÖVÜLDÜĞÜ ADRIANA LİMA'NİN ALDATILDIĞI BU DÜNYADA SENİ HARCARLAR HATÇEEEEE..!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 149- *RUS KIZLAR BİZE VATAN SANA EMANET* Bekir (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 52)
- 150- *SaDeCe CaMlar DeĞil HaYaTıMız FiLM* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 151- *Sadece Camlar Değil Hayatımız Film..* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 152- *SALLA DÜNYAYI UYKUSU GELSİN İSTANBUL GÜZELSE SEBEBİ SENSİN* (nakliye aracı (tanker), il plaka kodu: 39)
- 153- *SANA GELMEDİĞİM GÜN SANAYİYE GİTTİĞİM GÜNDÜR GÜLÜM* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 154- *SELEKTÖR YAPMANA GEREK YOK ZAMANI GELİNCE HEPİNİZE YOL VERİCEM...* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 155- *Sen Beni 1984'te Görecektin :)* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 34)
- 156- *Sen Garşındanı Sev, O Seni Sevmezse Sevmesin. Sevgi Sevenin, Yüraande Uyanır. Neşe Dert Aşk* (Neşet Ertaş görseli eşliğinde) (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 157- *Sen Lunaparksın Ben Parası Olmayan Çocuk* (hafif ticari araç), il plaka kodu: 01)
- 158- *SEN VODAFONE GİBİ ANI YAŞARKEN BEN SENİ TURKSELL GİBİ HER YERDE ÇEKEMEM* (nakliye aracı (kamyonet), il plaka kodu: -)

- 159- *SEN VODAFONE GİBİ ANI YAŞARKEN, BEN SENİ TURKCELL GİBİ HER YERDE ÇEKEMEM!!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 28)
- 160- *Seni her halinle niye seveyim Fenerbahçe misin sen?* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 161- *SENİ ÇEKECEĞİME EL FİRENİNİ ÇEKERİM YÜREGİM YANACAĞINA LASTİKLER YANSIN* (nakliye aracı (TIR), il plaka kodu: 27)
- 162- *SENİ MUMLA ARARKEN IŞIKLAR GELDİ..!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 163- *SENİN OYNADIĞIN FİLMDE SENARYOYU BEN YAZARIM* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 07)
- 164- *Seni öyle bir severimki, dengeni kaybedersin... kiliseye girer selamün aleyküm dersin. ANADIN MI? Turist ÖMER* (Sadri Alışık'ın Turist Ömer tiplemesi görseli eşliğinde) (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 165- *SEN RADYOYU KAPATTIN DİYE ŞARKILAR YARIM KALMIYOR* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 26)
- 166- *Sigaram Sağolsun Şafak* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 167- *SİNYAL VERİP GEÇTİĞİN BU KALBİMİ İLERİDE DÖRTLÜ YAKIP BEKLEYECEKSİN..!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 08)
- 168- *SİZİN ZİRVE DEDİĞİNİZ YERDE BİZ TAKOĞRAF DİNLENDİRİYORUZ* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 64)
- 169- *SÖZÜGÜZEL* (hafif ticari araç), il plaka kodu: 01)
- 170- *SUSTUĞUM KORKUMDAN DEĞİL ASALETİMDENDİR* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 171- *ŞEKER Mİ ATTIN GÜZELİM HEP BANA PATLIYORSUN? VİCDANSIZ YARİM* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 59)
- 172- *TAKSİCİLİK BAHANE SOKAK SOKAK SENİ ARIYORUM..!* (binek araç (ticari taksi), il plaka kodu: 01)
- 173- *TATİLDENMİ ŞEKERİM SADAKA VERDİM GENÇLİĞİMİ DİLENCİ YOLLARA* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 78)
- 174- *TATLI SÖZE GEREK YOK YILAN DELİĞİNDE KALSIN ..!* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 175- *TECRÜBELİ SATIŞ ELEMANI ARAYANLARA ESKİ DOSTLARIMIN İSMİNİ VERİYORUM ONLAR SATIŞTA I NUMARADIR* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 176- *The University of Kaldırım Engineering* (hafif ticari araç), il plaka kodu: 35)
- 177- *TRAFİK KURALLARINA UYSAN ÖLÜRMÜSÜN..!* (binek araç (üst sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 178- *TÜMDENGELİM TÜMEVARIM SENDENGİDİM KİMEVARIM* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)

- 179- *ÜŞÜYORUM SEVGİLİ MEVZU YOKLUĞUN DEĞİL KALORİFER BOZUK... =)* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 43)
- 180- *ÜZÜLMEYİN KIZLAR YUSUF KARDEŞİM BEKAR* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 42)
- 181- *ÜZÜNTÜMDEN ZEVK ALANA MUTLULUĞUM GİRSİN...* (hafif ticari araç), il plaka kodu: 42)
- 182- *VATAN BANA EUROPA SANA EMANET BABA...!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 183- *VEDALAR SOGUK OLUR SIKI GİYİN REİS...* (nakliye aracı (TIR), il plaka kodu: 06)
- 184- *VERME BENİ ELLERE GÖRÜR DAYANAMAZSIN* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 185- *VİRÜSÜ FİLAN BİLMEM AMA YOKLUĞUM CORONA* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 54)
- 186- *VİRÜSÜ FİLAN BİLMEM AMA YOKLUĞUM CORONA* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 187- *What Roze BEYAZ GÜLÜM* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 188- *Ya birgün bende biter de, sende başlarsa..* ((binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 64)
- 189- *YA GEÇ KARŞIMA EZ BENİ.. YA GEÇ KENARA İZLE BENİ..!* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 190- *YA OLDUĞUN GİBİ GÖRÜN YADA GÖZÜME GÖRÜNME* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 63)
- 191- *YAŞANMADAN GEÇEN YILLAR UTANSIN..* (hafif ticari araç), il plaka kodu: -)
- 192- *Yalakalık yaparak elde ettiğin servet kaybettiğin şerefe değmez...* (Yılmaz Güney görseli eşliğinde) (hafif ticari araç), il plaka kodu: 01)
- 193- *YALNIZLIK DİŞ AĞRISI GİBİDİR DURUR DURUR GECELERİ VURUR...* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 06)
- 194- *Ya Yağlı Yedin Dilin Kayayı, Yada Mermi'den Hızlı Koşaysun..* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 52)
- 195- *YERE DÜŞENİ KALDIRIRIZDA GÖZDEN DÜŞENE ÇARE YOK...* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: 01)
- 196- *YIKILAN HAYALLER* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: 33)
- 197- *YILLARA MEYDAN OKURKEN GÜNLERE ESİR DÜŞTÜK* (binek araç (alt sınıf otomobil), il plaka kodu: -)
- 198- *YOLDAN DEĞİL GÖZDEN KORKARIM...* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)
- 199- *Your Lord never forget وَ مَا كَانَ رَبِّكَ نَسِيًا Rain Girl* (binek araç (orta sınıf otomobil), il plaka kodu: 06)
- 199- *ZOR YOLA KOLAY İNSANLARLA ÇIKILMAZ HAYVAN AÇKEN İNSAN TOKKEN KUDURUR* (nakliye aracı (kamyon), il plaka kodu: -)

BULGULAR

1. Taşit Yazılarının Sözcük Varlığı ve Söz Sıklıkları

1.1. Genel görünüm

تَحْمَد (1 kez), وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا (1 kez), اللهُ (1 kez), ТТТк (Göktürk harfleriyle *Türk*) (1 kez), ТТТк (Göktürk harfleriyle *Türük*) (1 kez), %70 (1 kez), //İdefix (2 kez), =) (1 kez), *I* (*bir*) (2 kez), *3* (*üç*) (2 kez), *6* (*altı*) (1 kez), *10* (*on*) (1 kez), *35* (*otuzbeş*) (1 kez), *62* (*altmışiki*) (2 kez), *97 / 3* (1 kez), *460* (*dört yüzaltmış*) (2 kez), *1984* (*bindokuzyüzsensendört*) (1 kez), *Abi* (< *ağabey*) (1 kez), *Acaba* (1 kez), *Acı* (1 kez), *Aç* (1 kez), *Açabil-* (1 kez), *Açık* (1 kez), *Açıl-* (1 kez), *Ad* (1 kez), *Adana* (1 kez), *Adanalı* (1 kez), *Adriana Lima* (1 kez), *Afedersin* (1 kez), *Affet-* (1 kez), *Aga* (< *ağa*) (1 kez), *Ağaç* (1 kez), *Ağrı* (1 kez), *Ah* (1 kez), *Akıl* (4 kez), *Akıllı ol-* (1 kez), *Akü* (1 kez), *Al-* (4 kez), *Aldatıl-* (1 kez), *Alev* (1 kez), *Allah* (5 kez), *Amca* (1 kez), *An* (3 kez), *Ana* (2 kez), *Ana-* (< *anla-*) (1 kez), *Anı* (1 kez), *Ankara* (2 kez), *Anlam* (1 kez), *Anlama-* (1 kez), *Anlatıl-* (1 kez), *Anten* (1 kez), *Ara-* (5 kez), *Arka* (2 kez), *Arkadaş* (2 kez), *Asalet* (1 kez), *Asfalt* (1 kez), *Asker* (4 kez), *Aşık ol-* (1 kez), *Aşk* (6 kez), *At-* (2 kez), *Atasözü* (1 kez), *Atatürk* (2 kez), *Atilla İlhan* (1 kez), *Avucunu yala-* (1 kez), *Avuç* (2 kez), *Ay* (zaman dilimi olarak) (1 kez), *Ayak* (1 kez), *Ayaz* (1 kez), *Ayrılık* (1 kez), *Az* (1 kez), *Azrail* (2 kez), *Baba* (10 kez), *Babuş* (1 kez), *Bahane* (1 kez), *Bahar* (1 kez), *Bahsetme-* (1 kez), *Baht* (1 kez), *Bakire* (1 kez), *Bakma-* (1 kez), *Basılma-* (1 kez), *Baş* (1 kez), *Başka* (2 kez), *Başla-* (4 kez), *Batır-* (1 kez), *Bazen* (2 kez), *Be* (3 kez), *Bebekaminn* (1 kez), *Bebiş* (1 kez), *Bekar* (1 kez), *Bekle-* (3 kez), *Belki* (1 kez), *Ben* (31 kez), *Beyaz* (1 kez), *Bıdı bıdı yapma-* (1 kez), *Bırak-* (1 kez), *Bırakma-* (1 kez), *Bil-* (2 kez) / *Bül-* (< *bil-*) (1 kez), *Bileme-* (1 kez), *Bilme-* (2 kez), *Biontech* (1 kez), *Bir* (16 kez) / *Bi[r]* (2 kez), *Bir tek* (1 kez), *Bire bir* (1 kez), *Birgün* (1 kez), *Birkaç* (1 kez), *Birşey* (1 kez), *Bit-* (4 kez), *Bitme-* (1 kez), *Biz* (13 kez), *Borç* (2 kez), *Boz-* (1 kez), *Bozuk* (1 kez), *Bu* (9 kez), *Bul-* (2 kez) , *Buluş-* (1 kez), *Cam* (3 kez), *Cami* (1 kez), *Can* (1 kez), *Canına oku-* (1 kez), *Cehennem* (1 kez), *Cici* (1 kez), *Cips* (1 kez), *Corona* (2 kez) / *Korona* (1 kez), *Cüzdân* (1 kez), *Çakal* (1 kez), *Çare* (1 kez), *Çek-* (6 kez), *Çekeme-* (1 kez) , *Çekme-* (1 kez), *Çık-* (3 kez), *Çıkılma-* (1 kez), *Çiçek* (3 kez), *Çift* (1 kez), *Çin Malı* (1 kez), *Çocuk* (4 kez), *Çocukluk* (1 kez), *Çok* (8 kez), *Çoktan* (1 kez), *Çürü-* (1 kez), *Dağ* (1 kez), *Daha* (1 kez), *Damatlık* (1 kez), *Dayan-* (1 kez), *De-* (14 kez), *Dedikodu* (1 kez), *Değiştirebil-* (1 kez), *Değme-* (2 kez), *Deli* (1 kez), *Delik* (1 kez), *Dene-* (1 kez), *Denge* (1 kez), *Dengesiz* (1 kez), *Deniz* (2 kez), *Denk* (1 kez), *Dert* (3 kez), *Devam et-* (1 kez) , *Dezenfekte* (1 kez), *Dış* (1 kez), *Dil* (1 kez), *Dilenci* (1 kez), *Din* (1 kez), *Dinlen-* (1 kez), *Diş* (1 kez), *Dişini sık-* (1 kez), *Doğru* (1 kez), *Doktor* (2 kez), *Dol-* (1 kez), *Dost* (2 kez), *Dostoyevski* (1 kez), *Dök-* (1 kez), *Dön-* (1 kez), *Dörtlülük* (1 kez), *Döv-* (1 kez), *Dövil-* (1 kez), *Dua* (2 kez), *Dur-* (2 kez), *Durma-* (1 kez), *Durul-* (“kal-, bekle-” anlamıyla) (1 kez), *Duyma-* (1 kez), *Dümen* (1 kez), *Dünya* (6 kez), *Düş-* (3 kez), *Düşman* (1 kez), *Düşman çatlat-* (1 kez), *Düşün-* (1 kez), *Efendi* (1 kez), *Efsane* (1 kez), *El* (organ adı olarak) (4 kez), *El* (“yabancı” anlamında) (2 kez), *El freni* (1 kez), *El üstünde tut-* (1 kez), *Elbet* (1 kez), *Elde et-* (1 kez), *Eleştirebil-* (1 kez), *Emanet* (2 kez), *En* (3 kez), *Esir düş-* (1 kez), *Eski* (2 kez), *Eş* (1 kez), *Etimesgut* (1 kez), *Etraf* (1 kez), *Europa* (1 kez), *Evlat* (1 kez), *Eyi ol-* (< *iyi ol-*

< *eyi ol-* < *eyü ol-*) (1 kez), *Ez-* (1 kez), *Favori* (1 kez), *Fazla* (1 kez), *Fenerbahçe* (1 kez), *Fıldır fıldır* (1 kez), *Fikir* (1 kez), *Film* (3 kez), *Firedinin Kabusu* (1 kez), *Firen* (1 kez), *Fransa* (1 kez), *Fransız* (1 kez), *Gam* (2 kez), *Gazi Mustafa Kemal* (1 kez), *Gece* (1 kez), *Geç-* (4 kez), *Gel-* (12 kez), *Gelme-* (3 kez), *Gemi* (2 kez), *Gençlik* (1 kez), *Gendü* (< *kendi* < *kendü*) (1 kez), *Genel* (1 kez), *Gerçek* (1 kez), *Gerek* (4 kez), *Gerek-* (1 kez), *Gez-* (1 kez), *Gir-* (2 kez), *Git-* (12 kez) / *Git-* (< *git-*) (1 kez), *Giy-* (1 kez), *Gök* (1 kez), *Gökyüzü* (1 kez), *Gölge* (2 kez), *Gömül-* (1 kez), *Gönlü çek-* (1 kez), *Gönül* (2 kez), *Gör-* (4 kez), *Görün-* (3 kez), *Görünme-* (1 kez), *Görüş-* (1 kez), *Götür-* (1 kez), *Göz* (6 kez), *Göze Al-* (1 kez), *Gül* (4 kez), *Gül-* (2 kez), *Gün* (8 kez), *Günlük* (2 kez), *Güven-* (1 kez), *Güzel* (12 kez), *Hak* (1 kez), *Hakim* (2 kez), *Hal* (2 kez), *Hâlâ* (1 kez), *Hangi* (2 kez), *Hani* (1 kez), *Harca-* (1 kez), *Hasta* (2 kez), *Hatalı* (1 kez), *Hatay* (1 kez), *Hatçeeeee* (< *Hatice*) (1 kez), *Hatır* (1 kez), *Hatırla-* (2 kez), *Hava* (2 kez), *Hayal* (5 kez), *Hayat* (11 kez), *Hayırdır* (1 kez), *Hayvan* (1 kez), *Hazır* (2 kez), *Heke* (1 kez), *Hekim* (1 kez), *Hep* (5 kez), *Her* (10 kez), *Herkes* (2 kez) / *Herkez* (< *herkes*) (1 kez), *Hesap sor-* (1 kez), *Hızlı* (1 kez), *Hiç* (4 kez), *Hip Hop* (1 kez), *Hostes* (1 kez), *Hristiyan* (1 kez), *Hukuk* (1 kez), *Huzur* (1 kez), *Işık* (1 kez), *İç* (2 kez), *İç-* (1 kez), *İhtilal yap-* (1 kez), *İki* (2 kez), *İktidar* (1 kez), *İleri* (1 kez), *İlk* (3 kez), *İman* (1 kez), *İmkansız* (1 kez), *İmza* (1 kez), *İnan-* (3 kez), *İnsan* (9 kez), *İsim* (1 kez), *İskenderun* (1 kez), *İstanbul* (1 kez), *İstanbul Boğazı* (1 kez), *İste-* (3 kez), *İyi* (4 kez), *İzle-* (1 kez), *İzmirli* (1 kez), *Kader* (4 kez), *Kadın* (1 kez), *Kafa* (1 kez), *Kafası güzel ol-* (1 kez), *Kahrını çek-* (1 kez), *Kahve* (1 kez), *Kal-* (2 kez), *Kalama-* (1 kez), *Kaldır-* (1 kez), *Kalbini kır-* (1 kez), *Kalma-* (2 kez), *Kalorifer* (1 kez), *Kalp* (5 kez), *Kalp kır-* (1 kez), *Kamyon* (1 kez), *Kapat-* (1 kez), *Kapla-* (2 kez), *Kaptan* (1 kez), *Kar* (1 kez), *Karadağlı* (bir dizi adı olarak) (1 kez), *Karaman* (1 kez), *Karar* (1 kez), *Karayolu* (1 kez), *Kardeş* (1 kez), *Karşı* (1 kez) / *Garşı* (< *karşı*) (1 kez), *Kasko* (1 kez), *Kaşar* (1 kez), *Katil* (1 kez), *Kay-* (4 kez), *Kaybet-* (6 kez), *Kaynana* (1 kez), *Kaza* (3 kez), *Kenar* (1 kez), *Kendi kendine* (1 kez), *Kere* (1 kez), *Keşke* (1 kez), *Keyif* (1 kez), *Kırmızı ışık* (1 kez), *Kız* (6 kez), *Kilise* (2 kez), *Kim* (8 kez), *Kimevarım* (“tümevarım” ve “tüm dengelim” kavramlarına çağrışımla) (1 kez), *Kimse* (3 kez), *Kişi* (1 kez), *Kitap* (1 kez), *Kitle-* (< *kilitle-*) (1 kez), *Koku* (1 kez), *Kol* (1 kez), *Kolay* (2 kez), *Koltuk* (2 kez), *Konum* (1 kez), *Konum at-* (1 kez), *Konuş-* (2 kez), *Kork-* (1 kez), *Korku* (1 kez), *Koru-* (3 kez), *Koş-* (1 kez), *Koy-* (2 kez), *Kral* (2 kez), *Kudur-* (1 kez), *Kul* (2 kez), *Kural* (1 kez), *Kurtuluş* (1 kez), *Künefe* (1 kez), *Laf* (1 kez), *Lafı olma-* (1 kez), *Lamba* (1 kez), *Lastik* (1 kez), *Lazım* (1 kez), *Lunapark* (1 kez), *Lütfen* (2 kez), *Mahkum* (2 kez), *Manita* (1 kez), *Marifet* (1 kez), *Marşa bas-* (1 kez), *Masal* (1 kez), *Maşa* (1 kez), *Maşallah* (1 kez), *Mavi* (3 kez), *Mazot* (1 kez) / *Mazut* (1 kez), *Mecbur* (1 kez), *Menfaat* (1 kez), *Mermi* (2 kez), *Meşkul* (< *meşgul*) (1 kez), *Mevzu* (2 kez), *Meydan oku-* (1 kez), *Mezar* (1 kez), *Mihriban* (1 kez), *Misal* (1 kez), *Mobese* (1 kez), *Muhlama* (1 kez), *Mum* (1 kez), *Muska* (1 kez), *Mustafa Kemal* (1 kez), *Mutluluk* (2 kez), *Müjgan* (1 kez), *Müslüm Baba* (1 kez), *My Life My Rules* (1 kez), *NaMazda* (“namaz” ve araba markası “Mazda” çağrışımlarını aynı anda kullanarak) (1 kez), *Narin* (1 kez), *Narkoz* (1 kez), *Ne* (7 kez), *Ne Mutlu Türkiim Diyene* (1 kez), *Neden* (1 kez), *Nereden* (1 kez), *Nescafe* (1 kez), *Neşe* (1 kez), *Nikon* (1 kez), *Niye* (1 kez), *No Manita No Dırdır* (1 kez), *Numara* (1 kez), *Numune* (1 kez), *Nutella* (1 kez), *O* (13 kez), *Oğul* (3 kez), *Oğuz Atay* (1 kez), *Ok* (1 kez), *Oku-* (3 kez), *Okuma-* (1 kez), *Ol-* (24 kez), *Olama-* (2 kez), *Olma-* (7 kez), *Onlar* (1 kez), *Only Just Judge Got* (1 kez), *Orjinal* (1 kez), *Otobüsçü* (1 kez), *Otopsi* (1 kez),

Oyna- (1 kez), Öde- (2 kez), Öl- (7 kez), Ölme- (1 kez), Ölüm (3 kez), Ön (2 kez), Önemli (1 kez), Öpül- (1 kez), Öyle (3 kez), Özen- (1 kez), Paket (1 kez), Para (4 kez), Paris Hilton (1 kez), Park (1 kez), Paşa (2 kez), Patla- (1 kez), Peş (1 kez), Pilörf Yapma- (< blöf yapma-) (1 kez), Pişman (1 kez), Porselen takımı (1 kez), Poz ver- (1 kez), Prens (1 kez), Prenses (1 kez), Rab (1 kez), Radyo (1 kez), Rain Girl (1 kez), Rap (bir şarkı türü olarak) (1 kez), Reis (2 kez), Reno (< Renault) (1 kez), Resim (1 kez), Rihanna (1 kez), Rimel (1 kez), Ritim (1 kez), Rus (1 kez), Rüya gör- (1 kez), Sadaka ver- (1 kez), Sadece (2 kez), Sağ ol- (5 kez) , Sahil (1 kez), Sahip çıkama- (1 kez), Sahip ol- (1 kez), Sal- (1 kez), Sanayi (1 kez), Sat- (1 kez), Satılma- (2 kez), Satış elemanı (1 kez), Sebep (1 kez), Sebep ol- (1 kez), Sebzeçi (1 kez), Selamün aleyküm (1 kez), Selanik (1 kez), Selektör yap- (1 kez), Selektör yapma- (1 kez), Sen (42 kez), Senaryo (1 kez), Sendengidim (“tümevarım” ve “tumdengelim” kavramlarına çağrışımla) (1 kez), Sensiz (2 kez), Serikli (1 kez) , Servet (1 kez), Sev- (8 kez), Sevda (3 kez), Sevgi (2 kez), Sevgili (2 kez), Sevindir- (1 kez), Sevme- (3 kez), Sıkı (1 kez), Sıra (2 kez), Sıska (1 kez), Sigara (1 kez), Sihirbaz (1 kez), Sinovac (1 kez), Sinyal ver- (1 kez), Siz (3 kez), Soguk (< soğuk) (1 kez), Sokak (2 kez), Sonra (3 kez), Sosyal mesafe (1 kez), Söz (3 kez), Su (2 kez), Suç (1 kez), Suç ve Ceza (1 kez), Sus- (1 kez), Süslen- (1 kez), Şampiyon (1 kez), Şarkı (2 kez), Şart (1 kez), Şehadet (1 kez), Şeker (3 kez), Şeref (1 kez), Şey (4 kez), Şeytan (1 kez), Şimdi (8 kez), Tabut (1 kez), Tahammül (1 kez), Tak- (1 kez), Takıl- (eğlen- anlamıyla) (1 kez), Takoğraf (1 kez), Taksici (1 kez), Taksicilik (1 kez), Tanı- (1 kez), Taş (1 kez), Taşı- (1 kez), Tatil (1 kez), Tatlı (1 kez), Tecrübeli (1 kez), Tek (1 kez), Tekrar (2 kez), Telefon (1 kez), The University of Kaldırım Engineering (1 kez), Titre- (1 kez), Tofask (1 kez), Tok (1 kez), Ton (1 kez), Toprak (1 kez), Trafik (1 kez), Trip (1 kez), Tur (1 kez), Turist Ömer (1 kez) , Turkc cell (1 kez) / Turksell (1 kez), Tut- (1 kez), Tutunamayanlar (1 kez), Tümdengelim (1 kez), Tümevarım (1 kez), Türk (1 kez), Ulaşılama- (1 kez), Unut- (1 kez), Utan- (1 kez), Uy- (1 kez), Uyan- (1 kez), Uyku (1 kez), Üçü Bir Arada (1 kez) , Üst (1 kez), Üşü- (1 kez), Üz- (1 kez), Üzülme- (1 kez), Üzüntü (1 kez), Van (1 kez), Var (8 kez), Vatan (4 kez), Veda (1 kez), Ver- (3 kez), Verme- (1 kez), Vicdan (1 kez), Virüs (2 kez), Vites (1 kez), Vodafone (2 kez), Vur- (“şiddetle isabet et-” anlamında) (1 kez), Vurdurma- (1 kez), Vurul- (3 kez), Vücut (1 kez), What Roze (1 kez), Yağdır- (1 kez), Yağlı (1 kez), Yak- (1 kez), Yakış- (1 kez), Yalakalık yap- (1 kez), Yalnız (2 kez), Yalnızlık (1 kez), Yan (1 kez), Yan- (1 kez), Yap- (2 kez), Yar (1 kez), Yarım (1 kez), Yaşa- (6 kez), Yaşan- (2 kez), Yaşanabil- (1 kez), Yaşanma- (1 kez), Yaşat- (1 kez), Yaşayama- (1 kez), Yay (1 kez), Yaz (1 kez), Yaz- (2 kez), Yazabil- (1 kez), Ye- (3 kez), Yer (6 kez), Yeşil ışık yakma- (1 kez), Yet- (4 kez), Yıkıl- (1 kez), Yıl (2 kez), Yılan (1 kez), Yıldız (2 kez), Yiğen (1 kez), Yok (17 kez), Yokluk (3 kez), Yoksa (1 kez), Yol (7 kez), Yol ver- (1 kez), Yolu açık ol- (1 kez) , Yorgun (1 kez), Your Lord never forget (1 kez), Yozgatlı (1 kez), Yürek (1 kez) / Yüraa (< yürek) (1 kez), Yüreği yan- (1 kez), Yürüme- (1 kez), Zaar (< zahir) (1 kez), Zaman (2 kez), Zararlı (1 kez), Zaten (4 kez), Zevk (1 kez), Zevk al- (1 kez), Zirve (1 kez), Zor (4 kez), Zorla- (1 kez)

1.2. 4 kez veya 4'ten fazla kez geçen sözcükler⁷

akıl (4 kez), *al-* (4 kez), *asker* (4 kez), *başla-* (4 kez), *bit-* (4 kez), *çocuk* (4 kez), *el* (organ adı olarak 4 kez), *geç-* (4 kez), *gerek* (4 kez), *gör-* (4 kez), *gül* (4 kez), *hiç* (4 kez), *iyi* (4 kez), *kader* (4 kez), *kay-* (4 kez), *para* (4 kez), *yet-* (4 kez), *zaten* (4 kez), *zor* (4 kez), *ara-* (5 kez), *hayal* (5 kez), *hep* (5 kez), *kalp* (5 kez), *sağ ol-* (5 kez), *Allah* (biri *الله* biçiminde olmak üzere 6 kez), *aşk* (6 kez), *çek-* (6 kez), *göz* (biri “nazar” anlamında olmak üzere 6 kez), *dünya* (6 kez), *kaybet-* (6 kez), *kız* (6 kez), *yaşa-* (6 kez), *yer* (6 kez), *kim* (7 kez), *ne* (7 kez), *olma-* (7 kez), *öl-* (7 kez), *yol* (7 kez), *bu* (8 kez), *çok* (8 kez), *gün* (8 kez), *kim* (8 kez), *sev-* (8 kez), *şimdi* (8 kez), *var* (8 kez), *insan* (9 kez), *baba* (10 kez), *her* (10 kez), *git-* (12 kez) / *ğit-* (< *git-*) (1 kez), *güzel* (12 kez), *hayat* (11 kez), *gel-* (12 kez), *biz* (13 kez), *o* (13 kez), *de-* (14 kez), *yok* (18 kez), *ol-* (24 kez), *ben* (32 kez), *sen* (43 kez).

1.3. Sıklığı yüksek sözcük aileleri

akıl: *akıl* (4 kez), *akıllı ol-* (1 kez)
ara-: *ara-* (5 kez)
aşk: *aşık ol-* (1 kez), *aşk* (biri *tofaşk* (< *tofaş+aşk*) birleşimi içinde olmak üzere 7 kez)
baba: *baba* (10 kez)
ben: *ben* (32 kez)
bil-: *bil-* (3 kez), *bileme-* (1 kez), *bilme-* (2 kez)
bit: *bit-* (4 kez), *bitme-* (1 kez)
biz: *biz* (13 kez)
çek-: *çek-* (6 kez), *çekeme-* (1 kez), *çekme-* (1 kez)
çok: *çok* (8 kez), *çoktan* (1 kez)
de-: *de-* (14 kez), *dedikodu* (1 kez)
dünya: *dünya* (6 kez)
el (organ adı olarak): *el* (4 kez), *el freni* (1 kez), *el üstünde tut-* (1 kez), *elde et-* (1 kez)
gel-: *gel-* (12 kez), *gelme-* (3 kez),
gerek: *gerek* (4 kez), *gerek-* (1 kez)
git-: *git-* (13 kez)
gör-: *gör-* (4 kez), *görün-* (3 kez), *görünme-* (1 kez), *görüş-* (1 kez)
gün: *gün* (8 kez)
güzel: *güzel* (12 kez)
hayal: *hayal* (5 kez)
hayat: *hayat* (11 kez)
insan: *insan* (9 kez)
iyi: *iyi* (4 kez), *iyi ol-* (1 kez)
kalp: *kalp* (5 kez), *kalp kır-* (1 kez)

⁷ Veride 1, 2 ve 3 kez geçen sözcüklerin daha serbest ve rastlantısal oldukları, 4 kez ve daha fazla geçen sözcüklerin ise taşıt yazılarından oluşan bu örneklemin yapılanmasında daha başat rol üstlendikleri varsayımıyla hareket edilmiştir. Verideki bütün sözcüklerin sıklık toplamlarının tespit edilip sözcük sayısına bölünmesiyle ortaya çıkacak değer, yapının en önemli kurucularının tespiti için bir başka yol olarak tercih edilebilir.

kayıp: kaybet- (6 kez)
kız: kız (6 kez)
ne: ne (8 kez), *neden* (1 kez), *nereden* (1 kez), *niye* (1 kez)
o: o (13 kez)
ol-: ol- (25 kez), *olama-* (2 kez), *olma-* (7 kez)
öl-: öl- (7 kez), *ölme-* (1 kez), *ölüm* (3 kez)
sen: sen (43 kez), *sensiz* (2 kez)
sev: sev- (8 kez), *sevda*⁸ (3 kez), *sevgi* (2 kez), *sevgili* (2 kez), *sevindir-* (1 kez), *sevme-* (3 kez)
şimdi: şimdi (8 kez)
var: var (8 kez)
vur-: vur- (“*şiddetle isabet et-*” anlamında) (1 kez), *vurdurma-* (1 kez), *vurul-* (3 kez)
yer: yer (6 kez)
yok: yok (18 kez), *yokluk* (3 kez)
yol: yol (7 kez), *yol ver-* (1 kez), *yolu açık ol-* (1 kez)
yaşa-: yaşa- (6 kez), *yaşan-* (2 kez), *yaşanabil-* (1 kez), *yaşanma-* (1 kez), *yaşat-* (1 kez), *yaşayama-* (1 kez)

TARTIŞMA

Öyle görünüyor ki veri tabanında yalnızca 1 veya birkaç kez geçen sözcükler, genel olarak taşıt edebiyatı yaratım sürecinin değişkenlerini, 4-5 kez ve daha fazla geçen sözcükler ise bu yaratım sürecinin değişmezlerini vermektedir. Değişkenler, dönemin toplumsal olay, durum veya sorunlarını, dönemin genel eğilimlerini ve moda değerlerini daha çok yansıtmakta; değişmezler ise yapının ve kurgunun temel üyelerini oluşturmakta ve dönemi ve gündelik olanı aşan kavramsal bir derinlik sunmaktadır. Taşıt edebiyatının genel teorisi değişkenlerden çok değişmezlerle bakılarak kurulabilir. Çünkü değişmezler, bu edebiyatın temel kavramsal profilleri ve bu profillerin görünürlük kazandığı iskelet yapı hakkında fikir vermektedir. Bu çalışma kapsamındaki veri incelendiğinde değişkenlere örnek olarak şunlar sıralanabilir: Belirli bir zamanda popüler olan bir dizi filmde esinlenerek *yiğen* biçiminde seslenme sözcüğü kullanmak, son yılların önemli bir sorunu olan *Corona* salgınına veya bir futbol takımının (*Fenerbahçe*'nin) o dönemdeki başarısızlığına atıfta bulunmak, toplumda ortaya çıkan Osmanlı Türkçesi, Arap alfabesi ve Osmanlı Devleti ilgisine koşut olarak Arap harfli ibareler veya Osmanlı tuğraları kullanmak veya yine ortaya çıkan toplumsal ilgiye koşut olarak Runik alfabeyle *Türk* veya *Türük* yazmak veya tam tersine İngilizcenin günümüzde yaygınlaşan etkisine koşut olarak İngilizce ibareler kullanmak (*My life my rules, Your Lord never forget* gibi) veya İngilizce-Türkçe, İngilizce-Arapça karması cümleler kurmak (*No manita no dırdır.* gibi), güncel GSM operatörlerinin adlarını (*Vodafone, Turkcell* gibi) kullanarak nükteli sözler söylemek, gösteri dünyasının ve medyanın popüler kişilerinin adlarını ve imgelerini

⁸ Bilindiği üzere *sevda* sözcüğü “kara, siyah” anlamındadır ve *esved* sözünün dişil biçimidir. Ancak genel halk kitlesi gibi taşıt arkası yazıları yazarlar ve yazdıranlar da sözcüğü Türkçe *sev-* fiiliyle ilişkilendirmiş gibi görünmektedir. Hatta Türkçede *sevda* sözcüğü “melankolik sevgi, tutkulu sevgi” anlamlarıyla diğer *sev-* fiilinden kısmen farklılaştırılmış ve bu bağlamda *kara sevda* söz öbeği de oluşturulmuştur.

(*Adriana Lima, Paris Hilton, Rihanna* gibi) kullanmak, popüler bir yiyeceğe (*cips, Nutella, üçü bir arada Nescafe* gibi) atıfta bulunmak, popüler bir şarkıya, şarkıcıya veya şarkıdaki kahramana (*Müslüm Gürses* ve seslendirdiği *Hangimiz Sevmedik* şarkısı, Neşet Ertaş'ın *Mihriban* şarkısı, Ahmet Kaya'nın *Mahur Beste* şarkısının kahramanı *Müjgân* gibi) atıfta bulunmak, klasik olup hâla popülerliğini koruyan edebiyat eserlerine, yazar ve şairlere (*Suç ve Ceza-Dostoyevski, Oğuz Atay-Tutunamayanlar, Attila İlhan-Ben Sana Mecburum* gibi) atıfta bulunmak vb. Ancak burada bir noktaya dikkati çekmek yerinde olacaktır: Bu çalışma sınırları içinde kalan sınırlı veride yalnız 1 veya birkaç kez geçen ancak aslında modası geçmeyen ve geleceğe uzanan kimi değişkenler de vardır ve bunların daha geniş bir veri tabanında daha çok yer alması olasılığı mevcuttur. Bunlar özellikle kurucu iradenin en önemli temsilcisi olarak *Atatürk*, güzelliğin ve romantizmin temsilcisi olarak görülen *Türkan Şoray*, yoksul ve görece itilmiş insanının acısını ve hüznünü en iyi dile getirdiklerine inanılan *Neşet Ertaş, Müslüm Gürses* ve *Yılmaz Güney*, deyim yerindeyse hayatı tiye almanın, düzene alternatif yoksul, hoyrat ama mutlu bir yaşam sürmenin en önemli temsilcisi olarak *Turist Ömer*, düzene karşı gelişin en esprili biçiminin temsilcisi olarak *Kemal Sunal* vb.'dir. Yazılara genellikle görselleriyle de eşlik eden bu isimlerin Türk taşıt edebiyatında daha uzun süre bulacakları öngörülebilir.

Söz sıklıkları, taşıt edebiyatı yaratıcısının (söz konusu yazıları yazanın veya yazdırtanın) temelde *ben-sen-o* üçgeninde veya *biz-siz* arasında sorunları olduğunu göstermektedir; taşıt edebiyatı yaratıcısı *aşkı* aramakta, *baba* figürünü önemsemekte, *güzel* ve *iyi* olanı, örneğin *güzel* ve *iyi* bir *dünyayı*, *güzel* ve *iyi* bir *insanı* (illa ki bir *kızı*) *hayal* etmekte; kendini *gelmek* ve *gitmek* arasında bir yere, ama özellikle *yollarda* konumlandırmakta; *dünya* ve *insanla* sorunlar yaşamakta, *dünya* ve *insanla* çatışmakta; sürekli birşeyleri (bir *kızın* kaprisini, sıkıntı veya yük gibi şeyleri) *çektiğini* düşünmekte; *dünyaya*, *hayata* ve *insanlara* birşeyler *demeye* çalışmakta; *sevmek*, *sevilmek* ve *yaşamak* istemekte, *ölümün* yakınlığını hissetmekte; *yokluk* çekmekte; *neyin olması* veya *olmaması gerektiğini* görmekte ve *bilmekte*; *varlık-yokluk* savaşı vermektedir. Taşıt edebiyatı yaratıcısının geleceğe ilişkin öngörüsü yüksektir ancak sorunlarını *şimdi* hissetmekte ve çatışmalarını günlük yaşamaktadır. Ancak eğer taşıt edebiyatının yaratıcısı, bu işi profesyonel ve sektörel olarak yapan kişi ise durum farklı bir hâl almaktadır. Bu kez taşıt edebiyatı yaratıcısı bütün bu sorunları yaşayan kişinin, sürücünün veya araç sahibinin sözcülüğü görevini üstlenmekte, onlar adına üretimler yapmakta ve bu üretimlerini pazarlamaktadır.

Öte yandan, sözvarlığındaki değişkenlerin de değişmezlerin de dile getirilişinde Türkçenin bildik atasözleri, deyimler ve kalıpsözler hâlâ en çok başvurulan yapı kurucularıdır: *Afedersin, Ağaçtan maşa çakaldan paşa olmaz, Allah canımı alsın, avucunu yalamak, Bir çiçekle yaz gelmez, Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır, dişini sıkarak, düşman çatlatmak, el üstünde tutmak, esir düşmek, güvendiği dağlara kar yağmak, hayalleri ölmek, Hayırdır, kafası güzel olmak, kahrını çekmek, kalp kırmak, lafi bile olmamak, maşallah, mumla aramak, Ne mutlu Türküm diyene, poz vermek, Sağolsun, üç günlük dünya, vatan borcunu ödemek, yılanı deliğinden çıkarmak, yol vermek* vb. Bir bölüm yapı kurucu, henüz tam olarak söz kalıbı sayılamasa da yeni dönemin söz kalıbı olma yolunda ilerleyen yeni üretimleridir: *Akıllı telefon, Aradığınız kişiye ulaşılamıyor, Çin malı, Hayatımız film, Huzur namazda, sosyal mesafeyi korumak, yeşil ışık yakmak* vb.

Taşıt yazılarında çarpıcılık ve nüktedanlık genellikle herhangi bir bölge ağzına özgü özelliklerin kullanılmasıyla sağlanmaya çalışılmaktadır: Ancak bölge ağzı kullanımı, yazıyı üreten veya üretilmiş bir yazıyı arabasında kullananın doğrudanlığının, standart ve formel olana baş kaldırışının da göstergesidir: *Eyi olur zaar. Heke bi insan insan değilse o insan insan değil. Ne bileyim abi yaşıyoz yaşıyoz birşey olmuyor. Ölüme gidiyok dedünde mazut mu yok dedük. Sen garşındanı sev, o seni sevmezse sevmesin; sevgi sevenin, yüraande uyanır. Ya yağlı yedin dilin kayayı, yada mermiden hızlı koşaysun.* Verideki bölgesel ağız kullanımına sözcüksel düzeyde bakıldığında şu görünüm ortaya çıkmaktadır: *duruliysa, vermicem, eyi, zaar, gelüse, gelü, gendü, bülü, dönüyüm mü, anayın, yaşıyoz, geziyom, mazut, Hatçe, vericem, kayayı, gardaş, yüraa, koşaysun.* Görüldüğü gibi sözcükler genel olarak farklı bölge ağızlarını (Güney, Güneydoğu, Trakya, Ege, Karadeniz gibi.) temsil etmekte, bazı sözcükler ise bölgeler üstü bir varyantlaşmayı göstermektedir: *vermicem, vericem, mazut* gibi. Bölge ağızlarının kullanımı yazıyı yazanın (veya yazdıranın) eğitim durumu konusunda doğrudan fikir verecek kadar zengin bir veri sunmamaktadır. Her ne kadar bu tür bölgesel kullanımlar daha çok düşük eğitim düzeyinden insanların tercihiyse de buradaki kullanımlar yukarıda belirtildiği gibi çarpıcılık, nüktedanlık ve formel olana başkaldırma gibi başka işlevlere de sahiptir. Başka bir deyişle, kimi durumlarda yazıyı yazan (veya yazdıran) yüksek eğitim almış olsa da ve standart olanın ne olduğunu bilse de belirtilen gerekçelerle “çarpık (!)” olanı kullanmayı tercih edebilmektedir.

Ancak taşıt yazılarındaki yazım (imlâ) tercihleri yazanın (veya yazdıranın) eğitim durumunun tespitinde daha açık bir fikir vermektedir. 200 taşıt yazısının yazımında *farklı tercihlere* gidilen sözler / sözcükler şöyle sıralanabilir (*Müjgan, aşık, mahkum*, gibi sözcüklerde kullanılması beklenen “^” düzeltme işaretinin genel dil kullanıcısı tarafından da sık sık ihmal edildiği düşünülerek bu tür kullanımlar *yazım hatası* veya daha doğru bir deyişle *farklı yazım tercihi* olarak değerlendirilmemiştir.): *Adana’lı, önemli değilde, kitlediler, arıyacaksın, heran, birde, belkide, bi, konum atda, her bahar 1 çiçekle başlar, BABAM’ın, Ankara nın, gelsede, herkez, o’da, aşk’a, kalbinimi, değilizki, bizde (< biz de), meşkul, firen, severimki, sağol-, sözügüzel, ölürmüsiün, yada, mermi’den, bebekamin (> ? bebek amin), heke (< ? herkes).* Görüldüğü gibi özellikle ayrı yazılan biçimbirimler (*ki* bağlacı, *da / de* edatı, *mi soru* edatı) ve kesme işaretinin kullanımı konularında kafası karışık olan taşıt yazısı yazıcılarının İngilizce veya yabancı sözcük kullanımına merakları ancak bu sözcüklerin özgün biçimleriyle veya Türkiye Türkçesindeki yaygın yazımlarıyla ilgili sıkıntıları da vardır: *Firedi (< Fredy), MY LİFE (< MY LIFE), Reno (< Renault, Turksell (< Turkcell), pilörf (< blöf), firen (< fren), roze (< rose).* Buna göre taşıt yazısı yazıcıları ya düşük eğitim düzeyinden veya aldığı eğitimi içselleştirememiş, aldığı eğitimle yazım davranışını değiştirememiş dil kullanıcılarıdır.

Ulum-Bada, kamyon sınırlılığında ele aldıkları taşıt yazılarıyla ilgili çalışmalarında, bu yazıların yalnızca sürücü ile dış dünya arasındaki ilişkiyi yansıtmadığını, burada her ikisi aynı varış noktasına doğru ilerleyen *yaşayan bir canlı olarak insan ile çalışan bir makine* arasında ortak bir kaderin paylaşıldığına dikkat çekmekte ve taşıtla insan arasında kurulan bu ilişkiyi eski Türklerin atlı göçer kültüründe erkeklerle atları arasında kurdukları özdeşlik ilişkisine benzetmektedirler (2016, ss. 4100-4200). Veri, Ulum-

Bada'yı destekler niteliktedir: Herhangi bir taşıtın sürücüsü (veya bu sürücünün tercümanı olan profesyonel yazıcı), edebi sayılacak bu üretimleri için *zemin ve düzlem* olarak kendisine en yakın bulduğu dış dünya nesnesi olan aracını seçmiştir. Ancak bu zemin ve düzlem kısa sürede araç olmaktan çıkmış amacın ta kendisine dönüşmüş gibi görünmektedir. Başka bir deyişle, Türkler için eski dönemlerde at; çağdaş dönemlerde kullanılan motorlu taşıt yalnızca üzerine veya içine binilen veya kendisiyle bir şey taşınan bir araç değildir. Türkler dış dünyayla ilişki kurarken eski dönemde atlarıyla bütünleştikleri gibi çağdaş dönemde taşıtlarıyla bütünleşme eğilimi göstermektedirler.

N. Doğan, otomobil yazılarında sık sık ikili, üçlü, dörtlü dizeler biçiminde kümelenen, kafiye ve redif gibi şiir öğelerini bulunduran yazılar tespit etmiştir (2016, s. 272). Ancak bu çalışmanın verisi, hemen tamamı sık sık secilerle ses ahengi yakalanan düzyazıyla yazılmış yazılardan oluşmaktadır. S. Gezer de konu üzerinde yaptığı çalışmasında taşıt yazılarının büyük ölçüde düzyazı formunda olduğunu, onları bu özellikleri ve bireysel üretimler olmaları yönünden anonim halk edebiyatı ürünleri gibi değerlendirmenin doğru olmayacağı görüşündedir (2021, ss. 193-197). Bu durum, taşıt yazılarını üretenlerin klasik halk edebiyatı formlarıyla olan bağlarının zayıfladığını, hatta bu bağların neredeyse tamamen kopmuş olduğunu göstermektedir. Ayrıca bunlar sözlü değil yazılı üretimlerdir ve klasik olandan büyük kopuşu bu noktada da temsil etmektedirler.

Tespit edilen taşıt edebiyatı ürünleri genellikle taşıtların arkalarına yazılmıştır. Çünkü araç sürücüsünün (veya araç sahibinin) birincil amacı görme alanında daha uzun bulunduğu ve önünde yer aldığı diğer araç sürücülerinin (ve onlara eşlik edenlerin) dikkatini çekmek ve belki de bu yüzden bir kazaya neden olmamaktır. Ulum-Bada, trafik kurallarını hatırlatmanın kamyon yazılarının önemli temalarından biri olduğunu belirtiyorlar (2016, s. 4200). Nitekim bu çalışmanın verisinde yer alan 85, 89, 116, 140, 154 ve 177 numaralı sözler de görüş alanına girilen sürücülere trafik kurallarını hatırlatmaktadır. Ancak, taşıt yazılarının, taşıtlar park hâlindeyken diğer insanların, örneğin yayaların da dikkatini çekmek gibi ikincil bir amaçları olduğu da söylenebilir. Bu yazıların yazıldıkları yerle ilgili verideki tek istisna (aslında aynı anda taşıtın arkasında da yazı bulunması koşuluyla) 121 numaralı yazıdır. Verideki bu görünüm bu tür yazıların genel dilde genel olarak *araç arkası yazıları*, *taşıt arkası yazıları*, *kamyon arkası yazıları* biçiminde adlandırmasını da açıklamaktadır.

Türkiye'de taşıt edebiyatının ilk örneklerinin ne zaman verildiğini tespit etmek güçtür. Ancak, yazılar karayolu motorlu araçlarında görüldüğü için en azından karayolu araçlarının artık genel halk kitlesi tarafından kullanılmaya başladığı 1950 sonrası bir referans noktası olarak alınabilir. Öte yandan yazıların ilk olarak karayolu nakliye sektöründe görüldüğü ve köyden kente göçün hız kazandığı 1970'li yıllar itibarıyla yaygınlık kazandığı da düşünülebilir. Ayrıca bu ürünlerle ilgili ilk adlandırmanın daha çok *kamyon arkası yazıları* olması, taşıt edebiyatı ürünlerini ilk üretenlerin uzun yol nakliye aracı sürücüleri olduğunu ve taşıt yazılarının prototiplerinin kamyon arkası yazıları olduğunu göstermektedir. İ. Başgöz de taşıt yazılarını yazarların köyden kente

göçen, kentte ciddi bir dönüşüm geçiren, kişilik bunalımı yaşayan şoförler olduğunu belirtmektedir (aktaran Öztürk: 2006, s. 64). Buna göre taşıt yazılarını ilk yazarlar 1970'lerde ortaya çıkan arabesk kültürün üyesidirler. Ancak geçen 40 yılı aşkın sürede taşıt yazılarını artık her sosyal sınıftan sürücünün yazabildiği, bu sürücülerin arasında "sorunlu", "sıkıntılı" belki "mutsuz" ama kent yaşamına büyük oranda eklenmiş kişiler olduğu söylenebilir. Öte yandan, veri gözden geçirildiğinde uzun yol şoförlerinin yazıları ile diğer yazılar arasında artık bazı farklılıkların ortaya çıkmaya başladığı dikkati çekmektedir: Uzun yol şoförlerinin yazıları daha çok meslek jargonunu ve bu jargonla oluşturulan metaforları içeren, daha sitemli ve daha kaderci yazılarken, diğer yazılar daha çok gündelik hayatla ilgili, esprili ve yaşananları çok da ciddiye almayan sözlerdir.

Araç arkasına kimler yazı yazıyor sorusuna yanıt bulmak için araç sahiplerini sosyo-ekonomik olarak tanımak, onlarla doğrudan iletişime geçmek gerekir. Elbette veri toplama yolu bakımından bu imkânsızdır. Ancak araçların tipleri bu konuda az-çok fikir vermektedir. En lüks ve üst sınıf araçlarda genellikle yazı yoktur örneğin. Bu durum, genellikle yazıları ekonomik, sosyal veya psikolojik sorun yaşayan, dünyayla sorunu ve çevresiyle kavgası olan orta veya alt gelir grubundan insanların ürettiği önyargısını doğrulamaktadır. Başka bir deyişle, bu yazılar, içinde bulunduğu çıkmazdan kurtulamayan, sorununu yasal çerçevede veya profesyonel düzlemlerde çözemeyen, yasal muhataplarıyla doğrudan temasa geçemeyen, yasal örgütlenmeyle çözüm yolları arayamayan, çözüm üretemeyen, sorunlarını diyalektik olarak ele alamayan alt ve orta gelir grubundan ve alt ve orta eğitim düzeyindeki insanların davranış biçimi gibi görünmektedir. Bu, arabesk kültürün benimsediği *Şikâyetim (sorunun kaynağı olan insanlara, örneğin yöneticilere değil) Yaradan'a*. mantığının bir başka tarzda dışavurumudur. N. Doğan toplumsal bir sınıf olarak ele aldığı otomobil-severleri, kent yaşamının sınırlı bir bölgesine (kenar mahallelere) ve sınırlı bir sosyo-ekonomik düzeye (düşük mesleki statü, düşük bir gelir ve eğitim düzeyine) konumlandırmaktadır (2016, s. 268). Ancak taşıt edebiyatı ürünlerinin bugün toplumun en geniş kitlesi olan orta sınıfı daha fazla temsil ettiğini söylemek mümkündür.⁹

Kullanılan dil, taşıt arkası yazılarının *neredeyse tamamen* erkek ağzından yazıldığını göstermektedir. Eril söylemin ağırlıklı olması Türkiye'de erkek sürücülerin kadın sürücülere oranıyla açıklanabilir bir durum değildir. Nitekim Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 2014 tarihli verilerine göre, Türkiye'de kadın sürücü sayısı hızla artmaktadır. Buna göre Türkiye'de 2004 yılında kadın sürücülerin erkek sürücülere oranı %16 iken 2014 yılında bu oran %22,8'e ulaşmıştır (kaynak: www.trthaber.com, erişim tarihi: 03.02.2023). Bu bilginin paylaşımı üzerinden geçen 8 yılda bu oranın daha da artmış olduğu tahmin edilecektir. O hâlde, eril söylemin ağırlıklı olması durumu, Türk

⁹ Bu noktada çalışma boyunca Adana'nın en gelişmiş ve modern caddelerinde ve en zengin muhitlerinde dolaşırken anlık gözlemlerin çok az yapılabildiğini, alt / orta gelişmişlik ve alt / orta gelir düzeyinden insanların yaşadığı cadde ve mahallelerde dolaşırken ise veri bolluğuyla karşılaştığını söylemek yerinde olacaktır.

toplumunda kadının kendini ifade konusundaki çekincesiyle, kadının isteklerini veya şikâyetlerini dile getirmek konusunda kendisine yeter genişlikte bir özgürlük alanı bulmamasıyla açıklanabilir. Burada dikkati çeken bir diğer nokta, dilek ve şikâyetlerini ifade konusunda kendini özgür hissedenden erkeğin trafik kurallarına uymak konusunda da daha hoyrat bir tutum içinde olmasıdır. Çünkü yapılan bir araştırmayla, kesin olmamakla birlikte Türkiye’de yapılan trafik kazalarından %93 gibi yüksek bir oranda erkeklerin sorumlu olduğu belirtilmiştir (Akdur: 2012, s. 11).

Dünyada böyle bir kültür, böyle bir vakıa var mıdır yoksa bu üretim yalnızca Türklere mi özgüdür? sorusuna bu çalışmanın sınırları içinde yanıt vermek kolay değildir. Ancak genel bir araştırmayla bu kültürün dünyada çok yaygın olmadığı ama bazı ülkelerde benzer üretimlere de rastlanabileceği izlenimi edinilmiştir.¹⁰ Bu konuda 15.09.2019 tarihli bir tweet bir fikir vermektedir. Tweette Güney Afrika’dan arkasında *El señor es mi salvador* (“Tanrı benim kurtarıcımdır.”) yazısı bulunan bir araba görseli paylaşılmış ve araba arkası yazılarının Güney Afrika’da da yaygın olduğu bilgisi verilmiştir. Ulum-Bada ise kamyon arkasına yazı yazma kültürünün Hindistan’da bulunduğunu, ancak Türk taşıt edebiyatında en çok işlenen temalar inanç ve aşk sancısı iken, Hint taşıt edebiyatında en çok trafik kurallarını hatırlatan yazılar bulunduğunu ve bunu anneliğin kutsanması temasının izlediğini belirtmektedirler (2016, ss. 4202-4210).

Çalışmada yazım ile toplumsal statü, yazım ile eğitim durumu arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılması amaçlanmamıştır. Ancak yazılarda söz dizisini oluşturan bütün harflerin ağırlıklı olarak büyük tercih edilmesi ve en çok tercih edilen noktalama işaretinin cümlelerin sonuna getirilen “!..”, “!...”, “!....” olması, dikkat çekme, sesini duyurma ve görünür olma kaygısıyla açıklanabileceği belirtilmelidir. Tespit edilen yazıların büyük bölümünde genel yazım kuralları (*ki* ve *da / de* edatlarının ve soru edatının bitişik yazılması, ağız özelliğinin yansıtılması, gerekli veya gereksiz noktalama işareti kullanımı vb.) yazıların üreticilerinin eğitim düzeyi konusunda fikir vermektedir. Ayrıca yazımdaki özensizlik görece bir çeşit *bozulma* olarak değerlendirildiğinde, üreticilerin erkek olduğu izlenimi daha da güçlenmektedir. Nitekim araştırmalar erkeklerin kadınlara göre daha “bozuk (!)” bir dil kullandığını göstermektedir (Demirci: 2021, s. 296).

Çalışmada araç plakalarından, taşıt arkası yazılarının hangi bölgeye özgü olduğunu tespit etmek mümkün olmamıştır. Bunun birkaç nedeni var: 1- Anlık gözlemler Adana ve çevresiyle sınırlıdır; dolayısıyla 01 plaka kodunun veri içindeki dağılımı nesnel değildir. 2- Araç sahipleri ile araç sürücüleri farklı bölgelerden olabilir ve gerçekte bu yazıların araç sahiplerinin mi sürücülerinin mi duygularının dışavurumu olduğu belirsizdir. 3- Türkiye nüfus hareketliliğinin en yoğun gözlemlendiği yılları yaşarken bu dinamizm içinde

¹⁰ Ortadoğu ve Uzakdoğu ülkelerinde ve Ortadoğu’dan ve Uzakdoğu’dan yoğun göç alan Batı ülkelerinde benzer üretimlerle karşılaşılacağı gibi bir önyargımız var. Bu önyargının gerçekliği ancak söz konusu ülkelere yönelik olarak yapılacak araştırmalarla sınanabilir.

bölgesel veya kültürel aidiyet giderek zayıflamaktadır (İstanbul'da birkaç milyon Sivaslının yaşıyor olması buna tipik bir örnektir.)

Veri analiz edildiğinde bir sözün başka araçlarda aynen veya küçük farklılıklarla tekrarlandığı görülmektedir. Bu da taşıt arkası yazılarının kalıplaşmaya başladığını göstermektedir. Kalıplaşma sürecini araç arkası yazı yazmanın bir sektöre dönüşmüş olması tetiklemiş ve hızlandırmış olmalıdır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Taşıt edebiyatı ürünleri klasik edebiyat formlarının dışında ve bu formlara alternatif olarak yazılmış yazılardır. Bununla birlikte, ilk izlenim, taşıt edebiyatının halk edebiyatı çerçevesinde ele alınması gereken bir tür olduğudur. Ancak bu edebiyatın üreticisi ve tüketicisi geleneksel halk edebiyatı üreticisinden ve tüketicisinden farklıdır. Taşıt edebiyatı üreticileri de tüketicileri de genel olarak modern yaşama eklemlenmiş, şehirli veya epey uzun bir süreden beri taşradaki köklerinden kopmuş olarak şehirlerde yaşayan insanlardır; okuma-yazma bilmektedirler ancak üretirken ve tüketirken herhangi bir yazılı edebiyat ürününden daha az zamansal ve entelektüel külfet yüklenmektedirler.

Taşıt edebiyatı ürünleri, birtakım başka birçok uygulama ve ritüeli ve dil dışı simgeleri de içine alan daha geniş kapsamlı taşıt folklorünün de bir parçasıdır.

Taşıt edebiyatı ürünleri genellikle taşıtların görünür bölümlerine ve özellikle de arkalarına yazılan yazılardır. Bu durum, büyük ölçüde araç sürücüsünün (veya araç sahibinin) görme alanında daha uzun bulunduğu ve önünde yer aldığı diğer araç sürücülerinin (ve onlara eşlik edenlerin) dikkatini çekmek amacını taşımasıyla ilgilidir. Çünkü doğal olarak her edebiyat ve sanat ürünü kendisine okuyucu, izleyici, dinleyici gibi muhataplar arar.

Bu yazılar araç sürücüsü ve / veya araç sahibi tarafından anlık olarak düşünülüp yazılabildiği gibi, hazır kalıplar kullanılarak da yazılabilmekte veya hazır kalıplar içinden ruhsal duruma uygun seçimler yapılarak profesyonel “yazıcı”lara yazdırılabilmektedir. Yazılar ister anlık olarak üretilsin ister hazır kalıplardan seçilmiş olsun veya ister araç sürücüsü / araç sahibi ister profesyonel yazıcı tarafından yazılmış olsun, geniş halk kütlesinin zihninin dışı yansımasıdır ve bu yüzden bu yazılarla ortaya çıkan taşıt edebiyatı, kitle kültürü içinde yeni bir tür üretim ve yeni bir edebiyat düzlemi olarak değerlendirilmelidir. Ancak üretimlerin sık sık edebiyat çerçevesinde ele alınması ve edebiyatla ilişkilendirilmesi, söz konusu ürünlerin göstergebilimsel, iletişimbilimsel ve dilbilimsel (özellikle toplumdilbilimsel) araştırma nesnelere olmasını engellemektedir.

Türkiye’de taşıt edebiyatının ilk örneklerinin karayolu araçlarının artık genel halk kütlesi tarafından kullanılmaya başladığı 1950 sonrasında verildiği tahmin edilebilir. Ancak bu yazıların yaygınlaşması karayolu nakliye sektörünün geliştiği ve köyden kente göçün hız kazandığı 1970’li yıllar olmalıdır. Bu bağlamda, ilk yazıların kamyon

arkalarına yazılmış olması ve bu üretimlere hâlâ büyük ölçüde *kamyon arkası yazısı* denmesi de anlaşılabilir bir durumdur.

Türkiye’de araç arkalarına genellikle ekonomik, sosyal veya psikolojik sorun yaşayan, dünyayla sorunu ve çevresiyle kavgası olan orta veya alt gelir grubundan insanlar yazı yazmakta (veya) yazdırmaktadırlar.

Türkiye’de taşıt yazıları neredeyse tamamen erkekler tarafından yazılmakta, bu yazılar erkeklerin sözcülüğünü yapmaktadır. Bu durum, Türk toplumunda kadının kendini ifade etmek için henüz yeterince konforlu bir alan bulamadığını göstermekte, toplumdilbilimsel ve psikodilbilimsel incelemelere fırsat yaratmaktadır.

Bu çalışma sonucunda taşıt arkasına yazı yazma kültürünün dünyada çok yaygın olmadığı izlenimi oluşmuştur. Bu izlenimin, gerçek bir bilimsel bulguya dönüşmesi için dünya genelinde karşılaştırmalı çalışmalar yapmak gerekmektedir.

Taşıt yazılarında yazım kuralları sıklıkla ihmal edilmektedir ve dikkat çekmeye yönelik ancak genel uygulamalardan farklı kimi noktalama işaretleri kullanılmaktadır. Bu durum, yazıların “bozuk” bir dil kullanma eğilimi daha yüksek ancak eğitim ve gelir düzeyi alt ve orta gruptan olan erkekler tarafından üretilmiş olmasıyla uyum içindedir.

Taşıt yazılarının Türkiye’nin herhangi bir bölgesine özgü olup olmadığı tespit edilememiştir. Ancak nüfus hareketliliğinin çok yoğun olduğu günümüzde bölgesel veya kültürel aidiyetlerin giderek zayıfladığını belirtmek gerekmektedir.

Taşıt arkası yazıları aslında genel olarak anlık ve kişisel üretimlerken, kalıplaşmış ve hatta kurgulanmış sözler olma yolunda ilerlemektedir.

Taşıt edebiyatı ürünleri dilini, şifrelerini yalnız meslek üyelerinin çözdüğü, yalnızca meslek erbabının sınırlı dünyalarını temsil eden bir jargon değildir. Çünkü taşıt edebiyatı giderek kent yaşamının bütün sathına yayılmaktadır. Bu ürünler bize klasik formlardan farklı bir edebiyat üretimi ve üreticisiyle ve klasik formlardan farklı bir edebiyat tüketimi ve tüketicisiyle karşı karşıya olduğumuzu göstermektedir. Bu edebiyatın teorisi ortaya konmalıdır. Ancak bu teoriyi ortaya koymak, üretimin çok bileşenli yapısı, zeminin kayganlığı (taşıt tiplerinden taşıt sahiplerinin görsel ve dilsel beğenilerine uzanan moda eğilimler, kent kültüründeki ve yaşam koşullarındaki hızlı hatta ani değişimler vb.) ve konunun disiplinlerarası görünümü bakımından kolay olmayacaktır.

KAYNAKÇA

- Akdur, R. (2012). Türkiye’deki trafik kazalarının epidemiyolojik ilkeler ışığında değerlendirilmesi, *Ulaşım ve Trafik Güvenliği Dergisi*, Ağustos 2012, 1-17.
- Aylan, G. (1981). *Ömür Biter Yol Bitmez (Taşıt Edebiyatı, Taşıt Folkloru)*. İstanbul: May Yayınları.

- Baldane, O. (2021), Sanal alışveriş sitelerinde kullanılan dilin jargonlaşması: Araba ilanları örneği. *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi (TÜRKLAD)*. S. 5 / 1, 93-104.
- Başgöz, İ. (2005) Ömür biter yol bitmez: Bir iletişim olayı olarak taşıt yazıları. *Türk(İye) Kültürleri* (Derleyenler: G. Pultar – T. Erman). Ankara: Tetragon Yayınları, 39-64.
- Cemiloğlu, M. (2002). Kamyon yazıları ve geleneksel kültürümüz. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. S. 15 /1, 69 -82.
- Demirci, K. (2021). *Türkoloji İçin Dilbilim (Konular, Kavramlar, Teoriler)*. Ankara: Yenilenmiş 5. Baskı Anı Yayıncılık.
- Doğan, N. (2016). Otomobil-severlerin dili: Bir toplumsal dil türü ve kent folkloru örneği. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. S. 4 / 26, 266-293.
- Doğaner, A. (2018). İletişim biçimi olarak taşıt yazıları. *II. Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları Kongresi (4-5 Mayıs 2018, Adana, Türkiye) Bildiri Tam Metin Kitabı (İletişim Çalışmaları)*. (Yayımlayanlar: A. D. Topçu - Y. G. Topçu). Ankara: Akademişyen Yayınevi, 27-40.
- Gezer, S. (2021). Cama yazılanlar: Trafik kültürü içinde taşıt folkloru. *Kültür Araştırmaları Dergisi*. S. 11, 193-220.
- Öztürk, S. (2006). İletişim bilimi ile halkbilimini buluşturan bir bilim insanı: İlhan Başgöz. *Folklor / Edebiyat*. S.12 / 48, 45-59.
- Özünü, Ü. (1991). Türk gülmecesinde duvar ve kaldırım yazıları. *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*. C. 2, 122-132.
- Ulum, Ö. G.-Bada, E. (2016). Cultural discourse embedded in truck scripts. *Journal of Human Sciences*. S. 13 / 3, 4199-4220.
- www.trthaber.com “Türkiye’de kaç kadın sürücü var?” başlıklı ve 25.05.2015 tarihli haber girişi, erişim tarihi: 03.02.2023.
- Yüceol Özezen, M. (2006). 2005-2006 yıllarında Türkiye’de bazı yer adları ve bu bağlamdaki bazı dilsel sorunlar. *Büyük Türk Dili Kurultayı (26-27 Eylül 2006) Bildirileri*. C. 1, Ankara, 555-565.
- Yüceol Özezen, M. (2010). Özel öğretim kurum adları üzerine. *Millî Eğitim Dergisi*. S. 186, 121-131.
- Yüceol Özezen, M. (2016). Türkçede söz kalıplarının yeniden üretimi: Aforizmadan laforizmaya. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi (ÇÜTAD)*. S. 1 / 1, 135-158.

AN EVALUATION ON PRODUCTS OF VEHICLE LITERATURE IN TURKISH

ABSTRACT

This study is on the products of vehicle literature, which is one of the literary productions that emerged as a result of today's changing living conditions and as an alternative to classical literary forms. In the study, vehicle literature products have been evaluated structurally in the context of constructors such as syntax and vocabulary as the primary purpose. However, in the study, observations on sociolinguistic issues such as the socio-economic level of language users, the place of male or female language users in this production, the social conditions that cause the production of vehicle literature, which is considered as a new and alternative way of expression in folk literature, were also shared. These are wise, short, impressive, humorous, reproachful and sometimes fatalistic texts. Since they are usually written on the back parts of motorized road transport vehicles, they are more commonly known as *vehicle back writings*, *car back writings* or *truck back writings*, *proverbs of truck drivers* etc.. The language used is generally a masculine language and this masculine speaker, who generally has problems with the world and life, addresses either a lover he cannot reach directly or has problems with, or all members of the outside world with whom he cannot reconcile. Prototypes of these vehicle literature products should be the writings of long-haul truck drivers on the back of their trucks. However, when the data is examined, it has been seen that the products of vehicle literature are now used in all kinds of transport vehicles and even in passenger vehicles with close frequency. Whether such productions are limited to Turkey or not should be determined by wider research, and the theory of vehicle literature as a new formation in folk literature should be put forward by looking at the linguistic and literary aspects of the products.

Key Words: Structure, construction, vocabulary, gender, sociolinguistics, folk literature, vehicle literature.